Çarşamba
21
EYLÛL
1938

İDARE YERİ
İstanbul Nuruosmaniye No. 84
Telgraf: Yenisabah gazetesi
İstanbul
Telefon: — 20795
Birinci yıl — No. 139

SABAH

ABONE ŞARTLARI
Türkiye Ecnebi
900 Kr. seneliği 2400 K.
500 Kr. 6 aylığı 1200 K.
260 Kr. 3 aylığı 600 K.
90 Kr. 1 aylığı 300 K.
Posta ittihadına girmemiş memleketler için 26, 14, 7.5 ve 4 lira.

Heryerde
3
KURUŞ

Hitler Çemberlayn mülâkatı bugüne kaldı.

Çek hükûmeti plebisti kabul etmeyince Londrada kararlaşan hudut tashihine razı oldu

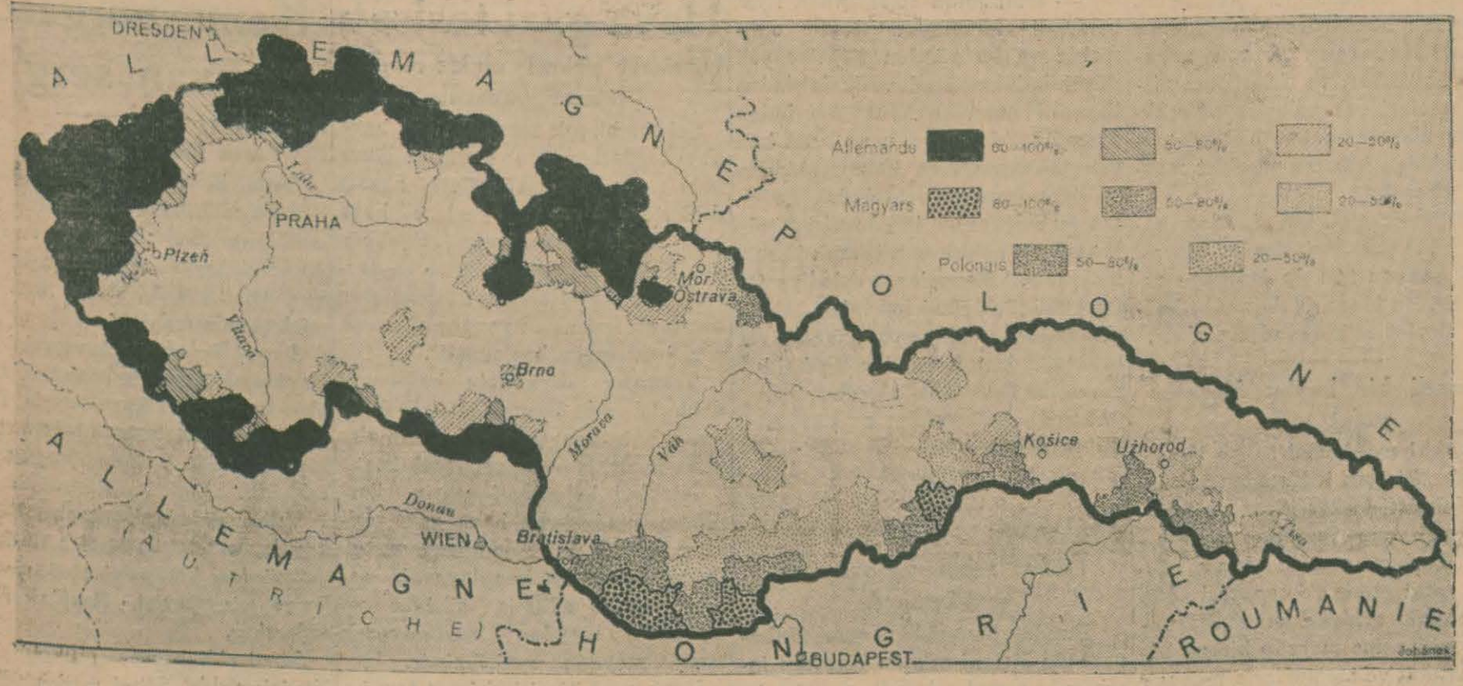

Çekoslovakyada ekalliyetlerin kesafetini gösterir harita

Almanyadan gelen Südet lejyonuna mensup silâhlı çeteler Çek hudutlarına taarruz ettiler!

Mütecaviz Südetlerle Çek Jandarma ve askerleri arasında muharebeler oldu, 16 Alman hudut muhafızı ile 8 Çek yaralandı. Çeteler hudut gümrüğü binasına da ateş verdiler!

Berlin, 20 (A.A.) — Berlin siyasî mahafilinde beyan olunduğuna göre, Hitler - Çemberlayn mülâkatı, yarınki çarşamba günü Godesbergde vuku bulacaktır.

Hudutlar Tashih Edilecek

Londra, 20 (A.A.) — İyi malûmat alan mahafilden öğrenildiğine göre, Çekoslovakyada plebisit yapılmasından vazgeçilmiş ve Prağ hükûmetine yapılan teklifte hudutların tashihi esas tutulmuştur.

Londra, 20 (A.A.) — Reuter bildiriyor:

Salâhiyettar Prağ mahafilinden beyan olunduğuna nazaran, dün gece ki kabine toplantısından sonra Çekoslovak hükûmeti harbin önüne geçmek için Fransız — İngiliz tekliflerini esas itibariyle kabul etmiştir. Ancak, mufassal bir cevap verebilmek için bu tekliflerin daha etraflı bir surette kendisine bildirilmesini Fransa ve İngiltereden istiyecektir.

Devamı 7 inci sayfada

Son vaziyet

İngiliz Başvekilinin Hitlerle görüşmesi bugüne tehir olunmuştur. M. Çemberlaynın bu sabah tayyare ile Almanyaya hareket edecek ve Führere; Londrada Fransız nazırları ile hazırladıkları cevabı bildirecektir. Londradaki bu karar; dün Çek hükûmetine de tebliğ olunmuştur.

Harbi önlemek istiyen Çek hükûmeti; plebisiti kabul etmeyince Londrada kararlaşan şekilde hudut ların tashihine razı olmuştur.

Dün gece Çek hududunda kanlı bir müsademe olmuştur. Südet müfrezeleri Çek hududunda bazı nahiyelere tecavüz etmişlerdir.

Karar

Yazan: Hüseyin Cahit YALÇIN

Tahmin ettiğimiz netice gecikmedi: Çekoslovakyanın mukadderatı kararlaştı. Büyük devletler cihan sulhünü kurtarmak, medeniyetin bekasını temin etmek gibi yaldızlı kelimeler arkasında Çekoslovakyayı kurban ettiler ve kendi aziz canlarını kurtardılar.

İnsan bu meseleyi hangi noktai nazardan muhakeme edeceğini tayinde tereddüde uğrayor ve şaşırıyor. Şüphe yok ki bu varılan netice mücerred bir adalet namına pek doğrudur ve pek tebrike şayandır.

Südet Almanlarının yüzde yetmiş nisbetinde sakin bulundukları yerler doğrudan doğruya Almanyaya ilhak edilecek. Nisbetin ancak yüzde elliyi bulduğu yerler ise İsviçre kantonlarına benzer bir istiklâl dairesinde Çekoslovakyada kalacak. İsviçreliler, hangi dile, hangi mezhebe ve ırka mensup olurlarsa olsunlar, müşterek bir İsviçrelilik hasebiyle biribirlerine bağlı oldukları için kanton rejimi orada muvaffakiyetle tatbik ediliyor. Fakat bilhassa son hâdiselerden sonra biribirlerine bütün bütün düşman kesilen iki unsurun nasıl rahat yaşıyabilecekleri ve Çekoslovakyadan kalacak parçaya nasıl kendilerini bağlı hissedecekleri düşünülecek bir meseledir. Fakat bu, daha ziyade, istikbalin meselesini teşkil edeceği için bugünden üzerinde zihin yormağa pek hacet yok.

Bu kararı büyük devletler verdiler. Halbuki Südet Almanlarını Çeklere bağlıyarak ve bunlara daha başka unsurları da ilâve ederek ortaya bir Çekoslovakya hükûmeti çıkaranlar da yine ayni devletlerdir! Dün niçin böyle yaptılar, bugün niçin yaptıklarını bozuyorlar? Cihan, daha doğrusu, küçük devletler, büyük devletlerin elinde bir oyuncak olarak mı kalacaktır? Ortada yalnız büyük devletlerin keyfi, rahatı, emniyeti, menfaati mi vardır?

Evet. İşte bugün ağızdan bu cevap çıkıyor. İster istemez itiraf ve müşahede ettiğimiz bu realite bizi derin derin düşünmeğe sevkediyor. Bir kere daha bütün çıplaklığı ve açıklığı ile görüyoruz ki milletler arası münasebetlerde çok esaslı bir

(Devamı 3 üncü sayfada)

Hüseyin Cahit YALÇIN

Nafıa Vekilimiz tetkik seyyahatine çıktı

Vekilimiz garbî ve cenubî Anadoludaki imar işlerini tetkik edecek

Nafıa Vekilimiz dün hareketinden evvel Haydarpaşa istasyonunda gazetecilere beyanatta bulunurken...

Önümüzdeki ay içerisinde, tramvay şirketinin satın alınması için şirket murahhaslarıyla temaslara geçilecektir.

Şehrimizde bulunan Nafia Vekilimiz Ali Çetinkaya, dün öğleden evvel elektrik idaresine giderek tramvay şirketinin vaziyeti etrafında tetkikler yapmakta olan komisyonu toplamış bu mevzu etrafındaki çalışmaları gözden geçirmiştir.

Vekil, öğleden sonra, 15.15 treniyle Eskişehire hareket etmiştir. Ali Çetinkaya, Eskişehirden, beraberinde vekâlet şoseler reisi, sulai

Devamı 7 inci sayfada

HER SABAH

Seyahatte terbiye

Bir muallim dostla Üsküdara işliyen küçük Şirketihayriye vapurunun alt kamarasındayız. Kanapelerin üstü benek, benek çamur lekeleri içinde.

Kendimize temiz bir yer bulup oturabilmek için adetâ zorluk çektik ve otururken da kanapeleri tozdan ve çamurdan çiçek çıkarmışa çeviren muzibi keşif güç olmadı.

İşte şu köşede oturan ana babanın kayıtsız gözleri önünde, pencerelerden denizi seyredeceğim diye, çamurlu ayaklariyle kanapelerin üzerinde dört dönen beş, altı yşındaki bacaksız her bastığı yerde bir iz bırakarak bu marifeti yapmış.

Terbiyeci dostla gözgöze geldik ve birer hüzünlüdudak büküşü ile biribirimize bakıştık.

Seyahatte içtimaî terbiyenin en basit bir kaidesinden habersiz büyütülen bu yavruya mı, yoksa onu öyle büyüten ana babaya mı daha ziyade acımak lâzımgeldiğini kestirmek müşküldür.

Eski neslin vapur kanapelerinde uzanıp uyumasından şikâyet ediyoruz. Bari yetiştirdiğimiz yeni nesli aynı kanapeler üzerinde çamurlu ayaklarla hora teptirmiyelim.

A. C.

MÜHİM MÜLÂKAT

Macar Başvekili dün Hitlerle görüştü

M. Kanyanın da hazır bulunduğu bu mülâkatta Çekoslovakyadaki macarların vaziyeti müzakere edildi

Berlin, 20 (A.A.) — D. N. B. Ajansı bildiriyor:

Macar Başvekili İmredi ile Hariciye nazırı Kanya, bu sabah Berzhtesgadene gelmişler ve Alman hariciye nazırı Fon Ribbentrop da hazır bulunduğu halde Hitlerle görüşmüşlerdir.

Berlin, 20 (A.A.) — Berschtesgadende Macar Başvekilinin ve hariciye nazırının Hitlerle yaptığı konuşma hakkında D. N. B. Ajansının siyasî mahafilden öğrendiğine göre, bu mülâkatta, Çekoslovak meselesi gerek Südet Almanları bakımından gerek Macar ekalliyetleri bakımından müzakere edilmiştir.

Macar nazırları, öğle yemeğini Hitlerel yemişler ve akşam üzeri tekrar Budapeşteye dönmüşlerdir.

Berlin, 20 (A.A.) — Öğleye doğru Hitler, İmredy ve de Kanya arasında yapılan mülâkat, iki devlet adamı Berchtesgaden'den hareket edinceye kadar Almanyada ve Macaristanda gizli tutulmuştur.

Şarkî Prüsyada Romintern'de avlanmkata olan naib Horthy'nin Oberssalzberg'e geldiğine dair ecnebi memleketlerde dolaşan haberler alâkadar Alman mahfilleri tarafından Alman — Macar görüşmeleri başka yerde yapılmakta olduğundan, Kolayca tekzip edilmiştir.

Siyasî Alman mahfilleri bu sabahki mülâkat hakkında hiç bir şey söylememektedirler. Bununla beraber bu mülâkat esnasında Çekoslovak buhranından ve Macaristanın ittihaz ettiği hareketten bahsedildiği muhakkak addedilmeketdir.

Berlinin bazı mahfillerinde hasıl olan kanaate göre Macaristan Çekoslovakyada Macar ekalliyetinin bulunduğu mıntakanın ilhakını istememekle beraber bu mıntakada evvelâ reyiâma müracaat edilmesini sonra da Macar ekalliyetine Çekoslovak devleti çerçevesi dahilinde muhtariyet verilmesini istememektedir.

26 Eylûlde Ticaret odasında toplantı var

Pazarlıksız satış kararnamesinin tatbik sureti görüşülecek

İktısat Vekâleti, pazarlıksız satış kararnamesinin sureti tatbikine dair bir izahnameha zırlamış, bu izahnameyi, dün, pazarlıksız satışın tatbik edilmiyeceği şehirler belediyelerine göndermiştir.

Birinciteşrinin birinden itibaren meriyete girecek olan pazarlıksız satış kararnamesinin tatbikinde belediyelerni meşgul olacakları en mühim işler, etiketlerde gösterilen fiyatlardan aşağı ve yukarı fiyatla mal satılmamasını temin etmektir.

Kararnamenin tatbikine dair izahnamenin alâkadarlara şifahen de bildirilmesi kararlaştırılmıştır. İktısat Vekâleti iç ticaret umum müdürü Mümtaz Rek bugün yahut yarın Ankaradan şehrimize gelecek, Eylülün 26 sında Ticaret odasında alâkadarları toplayarak izahnameyi şifahen de bildirecektir. Bu toplantıda İzmirden de mümessiller bulunacaktır.

Misafir bahriyeliler âbideye çelenk koydular

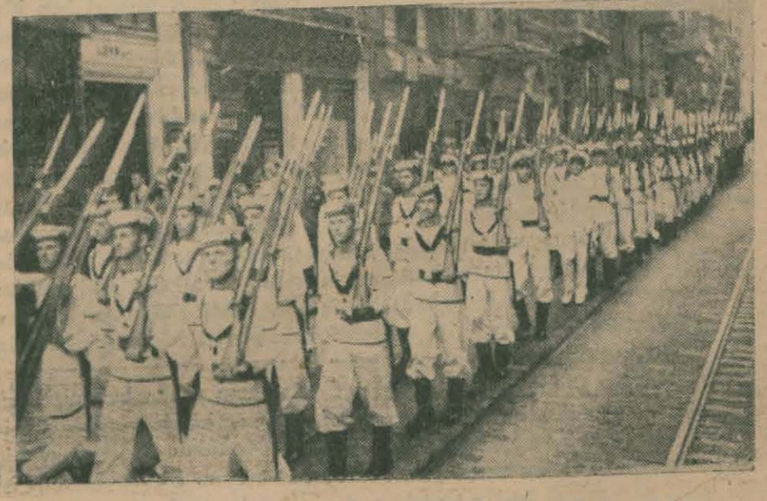

Misafir İngiliz gemilerinin efradı Taksim abidesine çelenk koyduktan sonra dönerlerken..

İki gündenberi şehrimizde bulunan misafir İngiliz filosu komutanı dün sabah Taksimdeki âbideye bir çelenk koymuştur. Amiralı karşılamak üzere saat 9 da deniz komutanlığı ve Deniz lisesinden iki müfreze ile beraber Bahriye bando mızıkası âbideye gelerek tayin edilen mekide yer almışlardır. Saat 9.30 da da önde mızıkaları olmak üzere İngiliz bahriyelileri gelmişlerdir. Amiral Murhead Gauld ve erkânı saat tam ona çeyrek kala hususî otomobillerle Taksime gelmişlerdir. Bu esnada etrafta biriken kalaba -

[Devamı 7 inci sahifede]

Mahut evrak bohçası önümüze kondu!

İçinden çıkan bütün kâğıtları birer birer bana imzalattılar...

Birden asla ummadığım böyle nazik bir muamele karşısında kendimi bulunca bir ferahlanır gibi oldum. Kendisine teşekkür ve beyanı memnuniyet ettim. Beyanı memnuniyet edince reis bey: "Hayır, sizin şahsınız için değil, mebus bulunmanız hasebiyle...,, sözünü söyliyerek gayet ince ve nazikâne bir hakaret edip şahsımın, zekâmın, müktesebatı ilmiye ve mevkii içtimaimin hiç olduğuuu anlattı. Bu nükteyi anlamamazlığa gelip bir "Tabiî!..,, cevabı ile devam ettim ve dün akşamki memurların gözleri dönmüş canavarlar gibi hücumlarını, o yolsuz, kudurmuşça muamelelerini söyleyip şikâyet ettim. Müteessif olur gibi göründü. "Gece yapmadılar mı? Biz bir sızıltıyı mucip olmasın diye gece basılmasını emretmiştik dedi.,, Aptallıkla ağzından kaçırdığı bu sözden anlaşılıyordu ki en evvel korktukları bir sızıltı zuhuru ve bu çirkin muamelâtın nazarı âlemde görülmesi idi. Bundan dolayı gece baskını tertip etmişler imiş!... Gece baskınının gündüz ev basmaktan esna olduğunu bilecek bir seviyede olmadığı da taayyün etti. "Yet gece!,, dedim. Yüzünün hatları yine keyifli vaz'ını aldı.

Bu esnada bir zabit (merkez kumandanı muavini Pertev bey olluğunu sonradan öğrendim). Bana nazikâne bir surette bir sigara ikram etti. Kendileri de birer tane yaktılar. Bir de kahve ısmarladılar. Bu iyi muamele hoşuma gitti. Meğerse bunlar bu heyetin garabet alod bir usul ve adeti imiş ki yerinde söyliyeceğim. Sigarayı bir çektikten sonra "zararı yok.. Madem ki hükûmetçe hakkımda şüphe hasıl olmuş. Onun izalesi için soracağınız şeyleri sorar ve arayacaklarınızı ararsınız. Tereddüt ve şüphede zail olur.,, dedim. Bu haksız insanlar iki gün sonra bu sözümü "kendisine esbabı tevkifini söyleyince, vesaiki görünce kendisi de hükûmete hak verdi ve kımıldayacak yeri kalmadı. Ben de olsam bu tevkifi icra ederdim. dedi.,, diye gazetelere yazdırmışlar!.. Gûya bu yalanlarla bu mugalatalarla hükûmeti nazarı millette haklı gösterdiler.

Zavallı kısa akıllılar! Beni mahvetselerdi bile bir gün bunları meydana çıkacak ensali vatan yetişeceğini derkedemiyorlardı..

Evet, oraya kadar sürüklenen bir kimse bu ahval içinde başka ne diyebilirdi. Bahusus af diler, nazik bir ifadeye karşı.. Nasıl şiddet gösterilir?!

Maamafih ben o cümlenin nihayetine "fakat meşrutiyet içinde bir mebusa karşı böyle muamelâtı reva görmekten ise evvelce beni sureti hususiyede hükûmet çağırsa da işi sorsaydı kendisine anlatırdım ve lüzum görürse hanemi de usulca ve gizlice taharri ettirirdim.,, sözlerini ilâve etmiştim. Hatta bu beyanatı mantıkiyeyi işitir işitmez reis efendi gayri ihtiyari bir irkilmişti ki bu hareketi, sözlerimin katiyeti makuliyeti karşısında vücuda gelen bir pişmanlığın tezahüratı idi. Burasını gazetelerde hiç bahsettirmemişler ve bahsettiklerini de başka şekle koymuşlar.

Evrak bohçası önümüze kondu. Mühür muayne edilip açıldı. Bilmem hangi mühürü ve ne için muayene ediyorlardı?! Benim mühürü dım; belki yarı msaat kadar bu işle yerini bulsun diye!. Evrak ortaya döküldü. "Bunları imzalayın,, dediler. Birer. birer hepsini imzaladım; belki yarım saat kdar bu işle terledim. Bilmem müstantiklerim, seyircilerim o vakit yüzüme bakıp da ne his ile mütehassis oluyorlardı!..

Şimdi asıl istintak başlıyor-

— Reis efendi — Doktor Münir bey isminde birini tanır mısınız?

Ben — (Bilâteemül) tanırım.

(Hah, iş anlaşıldı ve bana da bir ferahlık geldi).

O — Evvelden tanır mı idiniz?

Ben — Hayır. Yalnız bir defa gördüm.

O — Size Şerif paşadan bir kart getirmiş?

Ben — Hayır.

O — Niçin geldi?

Ben — Bir akşam üzeri (1) kapı çalındı. Hanemde hizmetçi de yoktu. Yalnızdım. Gittim. Kapıyı açtım. Baktım etine dolgunca az kara bıyıklı biri

(Bu aralık hepsi birden bir işmizazı red ile hayır der gibi bir tavıa aldılar (2). Biz devamla ne istiyorsun dedim. Biraz sizi göreceğim dedi. Söyle dedim.

İçerde söyliyeyim dedi. Pek iyi deyip içeri aldım (1). Benden ahvali memleket, hükûmetin icraat ve ve harekâtı, meclisi mebusanın ahval ve muamelâtı hakkında malûmat talep etti. Ben de kendisine şimdi malûmatım yok, olduğunda söylerim dedim.

O — Bu kadar mı? Bu malûmatı ne yapacağını söylemedi mi?

Ben — Bana her vakit yerli, ecnebi gazete muhbirleri vesair bazı zevat gelirler. Bu gibi ahvali siyasiyeyi sorarlar ve bazı mesail hakkında fikrimi alırlar. Bunu da öyle bir şey zannettim. Ne için malûmat istediğini sormak benim için ehemmiyeti olmayan bir şeydir. Fakat galiba Parise göndereceğini söyledi idi.

(Bu sözü söylediğim vakit mal bulmuş mağrebî hazinei mekşufesine sarılırken reis efendi de Paris kelimesine öyle sarılır gibi bir hal aldı. "Yaz! Parise göndereceğini söylemiş.,, dedi ve bizim "galiba,, yı yuttu).

O — Başka bir şey konuşmadınız mı?

Ben — Hayır.

O — Sen ona sormuşsun cemiyetiniz kuvvetli mi? Reisiniz kim demişsin. O da reislerinin Kemal bey olduğunu ve kendisinin Aksaray şubesi reisi bulunduğunu, başka şubeleri bilmek mümkün olmadığından kuvvetin ne olduğunu bilmediğini söylemiş? Kendisinin nerede

(Devamı var)

---

(1)Ben akşam üzeri geldi zannediyordum. Biraz sonra Münir gelip de müvacehede "sabahleyin erken gittim.,, deyince hakikaten sabahleyin geldiğini hatırladım; Fakat bir defa böyle söylemiş olunca divanı harpte dahi gece diye ısrara devam ettim.

(2) Doktor Münir efendi karşıma getirildiği vakit anladım ki bu işmizazın sebebi doktor efendinin şişmanca ama kara değil az sarı bıyıklı olması imiş. Müniri ben bir defa ve o da ancak beş dakika kadar görmüştüm. Yakalığı, kravatı yok. Üstü başı pejmürde idi. Adam yerine bile koymadım. Çabucak başımdan aşırdım idi. Alıcı gözile bakmadığım şunlardan da anlaşılıyor ki herifin ne vakit geldiği ve siması bile iyice hatırımda kalmamış. Cemiyeti hafiye teşkilâtı ve hükûmetin hedm ve tahribi gibi mühim bir iş için ciddi görüşülen adamın şekli ve ziyareti böyle mi hatırda kalır bilmem!..

(*) Ben onu orada bekler diye giyinmeğe yatak odasına doğru gidiyordum. Kapıdan girdiğim vakit arkama döndüm. Bir de baktım ki o da bilâ izin ve davet veya bilâ istizan arkamdan geliyor. Gecelikle olduğum onun nazarında hesaba alınacak kadar bir seviyei terbiyede olmadığı anlaşıldı. Girmiş bulundu. Artık buyurun dedim. Masanın başındaki sandalyeye oturdum. Onu masanın yanındaki koltuğa oturtmuştum. Münir efendiyi gecelikle kabulum ve yatak odasına alışım divanı harpçe mesaili mühimmeden oldu ki mahallinde izah edeceğim.

İş ihtilâfları ve uzlaştırmalar

İş kanununun nizamnameleri yakında hazırlanıyor

İktısat Vekâleti iş dairesi reisi Enis Behiç bir hafta kadar şehrimizde kalarak iş kanunun tatbikatına aid bazı tetkiklerde bulunduktan sonra garbî ve cenubî Anadoluda bir seyahate çıkacaktır. Dün kendisiyle görüşen bir muharrimize seyahati ve iş kanununa aid bazı meseleler hakkında şunları söylemiştir:

— Bir hafta daha İstanbulda kaldıktan sonra, İzmir, Mersin, Adana ve Antalya mıntakalarında bir tetkik seyahatine çıkacağım. İş kanunu hükmünce hazırlanması ve neşri lâzımgelen nizamnamelerden iş ihtilâfları ve uzlaştırma nizamnameleri çok yakında çıkacaktır. Bu nizamnameler, birincikânunun birinden itibaren meriyet mevkiine girecektir.

Bildiğiniz gibi, işçi sigortası kanunu çıkmıştır. İşçi sigorta idaresi de 15 haziran 939 da faaliyete geçecektir. Bu idare, iş dairesine bağlı bir devlet müessesesi olacaktır.

—o—

Kıymetli bir hâkim fücceten vefat etti

İstanbul mahkemei asliye ticaret dairesi reisi iken istifa eden ve maliye Vekâleti tetkik itiraz ve temyiz komisyonu riyasetine tayin olunan Turhan, evvelki akşam hücceten vefat etmiş ve cenazesi dün Kanlıcadaki evinden İstanbul maliye ve adliyesine mensup birçok hâkim, avukat ve memurlarla mübaşirlerin iştirakiyle kaldırılarak Rumelihisarındaki aile makberesine defnedilmiştir.

Merhum henüz 55 yaşlarında bulunuyordu. Uzun seneler İstanbul adliyesinde muhtelif mahkemlerin reisliklerinde bulunmuş, bilhassa hukuk işlerindeki derin vukufu ve hassasiyeti ile temayüz etmiş kıymetli adliyecilemizirdende.i Ölümü kendisini seven bütün maliye ve adliyecilerimizi derin bir teessüre düşürmüştür. Ailesine ve meslektasları na taziyetlerimizi bildiririz.

—o—

BELEDİYEDE:

Belediye umumî helâlar yaptırıyor

Belediyeler kanunu mucibince şehrin kalabalık mahallerinde umumî halâlar açılması icap etmektedir. Kasımpaşa iskele civarında bulunan odun depoları, yeni inşaat ve kayıkçıların bulunması sebebiyle burada kalabalık bir işçi kütlesi mevcuttur. Halbuki bu semtte ihtiyacı defedebilecek bir tek halâ bile mevcut değildir. Bu sebeple bütün işçiler ihtiyaçlarını civardaki odun depolarının arkasında defetmekte ve bu sebeple bu civarda müzmin bir taffünün vücude gelmesine sebep olmaktadırlar. Ayrıca iskele önünden akmakta olan büyük kanalizas yonun da kokusu civar halkı daha ziyade rahatsız etmektedir.

Bunu nazarı itibara alan Belediy buraad asrî bir halâ yaptırmağa karar vermiştir. Ayrıca iskelenin karşısında bulunan kum ve odun yığınlarının kaldırılmasına başlanmıştır. Belediye burada açlacak meydanda bir park yapmağı düşünmektedir.

—o—

TİCARET HABERLERİ:

Halı Piyasası Canlandı

Memleketimizde günden güne düşmekte olan halı ticareti kış mevsiminin yaklaşması üzerine son günlerde biraz canlanmağa başlamıştır. Halı ihracat tacirleri bu sene Almanya ve İngiltereden geniş mikyasta siparişler alarak partiler hazırlamağa başlamışlardır. Avrupaya giden halılarımız arasında Kayseri halıları diğer nümunelere nazaran tercih edilmektedir. Son zamanlarda halı tüccarlarımız da mevcut kıymetli stoklardan büyük bir kısmını Rumanya çekmeğe başlamıştır. Alâkadarların söylediklerine nazaran bu seneki halı piyasası diğer senelere nazaran daha canlı geçecektir.

Nevyork Sergisinde Türk Pavyonu Hazırlandı

Nevyork beynelmilel sergisindeki Türk sitesine aid olmak üzer hazırlanan inşaat projesi sergi komiserliğince tasvip ve tasdik edilmiştir. Bu proje dairesinde, Nevyorkta, sergi sahasında, Türk sitesinin inşaatına başlanmıştır.

İSTANBULDA VE MEMLEKETTE SABAH

Kuzu etinden narh kaldırıldı

—o—

Koyun etinin narhtan hariç tutulması isteniyor

İstanbul belediyesi et satışlarında kuzu etini narhtan hariç bırakmıştır.

Kasaplardan mürekkep bir heyet dün belediye iktısat müdürlüğüne müracaat etmiş, kuzu etinde olduğu gibi koyun eti satışlarının da narhtan hariç bırakılmasını istemiştir. Birçok celebler köylü ile yaptıkları temaslarda:

"— İstanbulda et satışında fiyat belediye tarafından tesbit edilmekte ve bu yüzden fiyatlar çok düşük bulunmaktadır. Biz de sizden hayvanlarımızı o fiyat üzerinden alacağız.,, demekte, ucuz ucuz hayvan mübayaasında bulunmaktadır.

Diğer taraftan İstanbula getirilen bu hayvanlar imkân nisbetinde kasaplara pahalıya satılamk istenmektedir. Kasaplar, belediye iktısat müdürlüğüne bu yolda birçok şikâyetlerde bulunmuş, azamî fiyat usulünün koyun etinden de kaldırılmasını ileri sürmüşlerdir.

Belediye, kasapların şikâyetini tetkik etmektedir.

—o—

ADLİYEDE:

Ölüme sebebiyet verenler mahkeme de

Bundan bir müddet evvel Unkapanında Fehmi adında birisinin inşaatında temel yıkılmış ve rifat isminde bir amele toprak yığınları altında kalarak ölmüştü. Bu hâdise de ölüme sebebiyet vermek suçiyle ağır ceza mahkemesine sevkedilen inşaat sahibi Fehmi, inşaata nezaret memur Ethem, Muhiddin ve Salimin duruşmaları bitmiş ve müddeiumumî iddiasını serdetmiştir.

Müdediumumî, Ethemin sadece duvarcı ustası olup bu kabil inşaata nezarete salâhiyeti olmadığı anlaşılmış bulunduğunu ve bundan dolayı kendisinin dikkatsizlik ve tedbirsizlikle ölüme sebebiyet vermek suçundan ceza kanununun 455 inci maddesi mucibince cezalandırılmasını ve diğerlerinin beraetlerini istemiştir. Muhakeme, müdafaa için başka güne bırakılmıştır.

Eşyayı arabası ile çalmış!

Abdülcelil adında biri, birkaç gün evvel, Unkapanında Osman isminde birine aid olup arabaya yüklenmiş bir halde bulunan eşyayı araba ile beraber alıp İzmite kaçırmıştır. Polisin teşebbüsü üzerine Abdülcelil yakalanmış ve dün Sultanahmet sulh ikinci ceza mahkemesin de muhakeme edilmiştir. Neticede suçu sabit görülmüş Abdülcelil iki ay hapse mahkûm edilmiştir.

Hem suçlu hem güçlü

Ahmet adında bir adam, dün gece Taksimde Abdülhak Hâmid caddesinden pek fazla sarhoş olarak geçerken rastladığı dükkânların kilitlerini ve kepenklerini yoklamağa başlamıştır. Bunu gören bekçi kendisini yakalamak isteyince Ahmet bekçinin üzerine hücum ederek döv meğe başlamıştır.

Bekçi düdük çalmış, diğer bekçi İdris imdada yetişmiş, fakat gözü kararan Ahmet İdrisi de dövmüş ve iki bekçiyi de sille tokat yumruk yere sermiştir. Bekçilerin istimdadı üzerine polis çe birkaç bekçi daha hâdise yerine koşarak Ahmedi yakalamışlar ve karakola götürmüşlerdir.

Dün akşam asliye dördüncü ceza mahkemesinde meşhut suçlar kanununa tevfikan yapılan muhakemesind Ahmet suçunu inkâr etmiş, fakat dinlenen şahitler hâdiseyi yukarıdaki şekilde anlatmışlardır. Bunun üzerine Ahmet 15 gün hapse ve 29 lira para cezası vermeğe mahkûm edilmiştir.

—o—

Bütün Müesseseler İş Cetvellerini Verecek

Teşviki sanayi kanunundan istifade eden müesseselerin vermeğe mecbur oldukları iş cetvellerini şimdiye kadar hazırlayıp vermiyenlerin bu cetvelleri hazırlamaları için iki aylık bir mühlet verilmiştir. Bu iki ay zarfında iş cetveli vermiyen müesseseler, muafiyetleri refedilmek suretiyle cezalandırılacaklardır.

Ziraat kongresi, ikinci teşrinde toplanıyor

Ankarada toplanacak olan büyük ziraat kongresine ait hazırlıklara devam edilmektedir. Kongrenin 2 teşrinisanide toplanması kararlaştırılmıştır. Kongre için, muhtelif işlere aid olmak üzere otuzdan fazla broşür hazırlanmaktadır. Bu broşürlerin tab'ına Ziraat Vekâleti neşriyat müdürünün nezareti altında başlanmıştır.

Kongreye iştirak edecek murahaslar da etüdlerini tamamlamak üzere hummalı bir faaliyetle çalışmaktadırlar. Bu etüdler neticesinde tezlerini hazırlıyacaklar ve kongreye arzedeceklerdir.

Kongrede, bütün mahsullerimizin bugünkü vaziyetleri ve ihtiyacların ıslâhı için alınması lâzımgelen tedbirler, sulama işleri hakkında, çok etraflı şekilde görüşülecek ve katî kararlar verilecektir.

Hava gazi tesisatı

Hükûmet şirketi alınca modern tesisat yapacak

Şehrin birçok semtlerinde hava gazı tesisatı mevcut değildir. Hava gazı şirketi bu şikâyetleri nazarı dikkate alarak bazı yerlere hava gazı boruları döşemeğe teşebbüs etmişse de şirketin hükûmete devredileceği şayiaları baş gösterdikten sonra bu tesisattan vazgeçmiş, neticeyi beklemeğe başlamıştır.

Tramvay şirketinin hükûmete devir işi sene başında bitirildikten sonra hava gazı şirketinin satın alınması hazırlıklarına geçilecektir.

İstanbul belediyesi şehrin ileri plânına uydurarak hava gazı tesisatına ait bir proje de hazırlamıştır. Proje ihtiyaçları karşılayacak şekilde tanzim edilmiş, şikâyet ve sızıltılara meydan verilmiyecek tarzda meydana getirilmiştir.

Hava gazı işleri hükûmet tarafından satın alındıktan sonra belediye ye verileceği takarrür etmiş bulunduğundan İstanbul belediyesi derhal ıslahat projesinin tatbikine geçecektir. Hava gazı merkezi şimdiki yerinden kaldırılacak, Maslak civarında emlâki milliyeye ait bir çiftlikte muazzam tesisatla yeniden kurulacaktır.

Hava gazı tesisatı şehrin her tarafına yapılacak, bazı yerlerde santrallar vücuda getirilecektir.

Hava gazı tesisatının yeni şekilde ıslâh ve tanzimi için hükûmet belediyeye nakdî yardımda bulunacaktır.

—o—

POLİS:

Vapurda hırsızlık edenler yakalandı

Evvelki gün limanımıza gelen Karadeniz vapurunda fırtınadan bilistifade bir hırsızlık hâdisesi olmuş ve vapur limanımıza gelince yakalanan failleri polise teslim edilmiştir.

Vapur, İstanbula gelirken fırtınanın fazlalığı yüzünden Zonguldağa uğrıyamamış ve oraya çıkacak olan 150 kadar ameleyi de İstanbula kadar getirmeğe mecbur olmuştur. Vapur Zonguldak açıklarından geçerken güvertede bulunan bu ameleden bir kısmı fırtınadan fazla müteessir olduğu ve bir kısmı da çokça sarhoş bulunduğu için birer köşeye serilmişlerdir. Bunu fırsat bilen Mehmet Ulukaya, Dursun ve Mehmet adında üç kişi küvertede sızanların ceplerini karıştırarak bir hayli para, elbise, kasket, ne buldularsa aşırmışlardır. Ertesi sabah akılları başlarına gelen güverte yolcuları para ve eşyalarının yerinde yeller estiğini görünce kaptana müracaat etmişler ve hâdiseyi anlatmışlardır. Kaptan derhal tahkikat yapmış ve neticede hırsızları çaldıkları eşyalarla beraber yakalamış, vapur limanımıza gelince de polise tesli metmiştir.

Üç hırsız dün Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesinde isticvabı yapılarak tevkif olunmuşlardır. Mevkufen muhakeme edilecekler dir.

Kadınlar kavga etmiş!

Feriköyde Batı caddesinde 73 numaralı evde oturan 60 yaşlarında Fatma isminde bir kadın komşusu Kâmuran ile yaptığı kavga neticesinde Fatma başından yaralanmıştır.

Taşla başını yaraladı

Şişlide Hadımşah sokağında Hirisanti apartmanı kapıcısı Said oğlu Mehmet bir para meselesinden çıkan kavga neticesinde ayni semtte oturan Nusret isminde biri tarafından taşla başından yaralanmıştır.

Kemerburgazda hayvan sergisi

—o—

Yarın merasimle açılacak

Geçen hafta açılması mukarrer havanın muhaletefi ve devamlı yağmurlardan dolayı tehir edilen ve dördüncü hayvan sergisi olan Eyüp kazası ehli hayvanlar sergisi yarın Kemerburgazda açılacaktır.

Sergiyi, belediye reis muavini Demirtaş bir nutukla açacaktır. Dün liler, yarın sabah saat dokuzda, Eyüp te, Eyüp camii önünde bekliyecek lan otomobillerle Kemerburgaza geçeceklerdir.

Veliefendide açılacak olan Bakköy kazası ehli hayvanlar sergisi önümüzdeki Cumartesi günü, yine belediye reis muavini Rauf tarafından açılacaktır.

Silivri ehli hayvanlar sergisi de Teşrinievvelde, Silivri merkezinde lacaktır. Bir teşrinievvelde ayni manda Silivri panayırı da açılacağından bu serginin ayrı bir hususiyet cak, ayni zamanda, tay yarışları yapılacaktır.

Bu yıl, bütün hayvan sergileri seneye nazaran fevkalâde rağbet mektedir.

—o—

Belgrad ormanları ziraat talebesine staj sahası oldu

Ziraat Vekâleti Belgrat ormanlarını orman fakültesi talebesine staj sahası olarak tahsis etmiştir.

Ormanın içinde çok güzel manzaralar, mükemmel tabiî manzaralar mevcuttur. Vekâlet, talebe ormanda staj görürken ormanın bir kısmını daha güzelleştirilmesini ve burasının şehir için eğlence yeri olarak tanzim edilmesini tensip etmiştir. Ormanın dahilindeki yolların inşaatına her sene mühim yardımda bulunacaktır.

Tatil günlerinde şehrin sıcak havasından uzaklaşmak istiyenler otomobil ve ileride ihdas edilecek otobüslerle ormana gidecekler elverişli vakit geçirecektir.

—o—

Tünel şirketi Tünel hanını yaptırmıyacak

Nafia Vekâleti, Tünel şirketini Karaköyde Tünel hanını inşa etmeğe mecbur tutmuştu. İnşaata başlıyacağı sırada şirketlerin hükûmete devir işlerine başlanılmış ve hanın yapılmasından da vazgeçilmiştir.

Tünel, ve eski elektrik şirketinin işgal ettiği birçok binalar tramvay şirketine aittir. Ve bu binalarda şirketler Tünel şirketine mühim miktarda kira vermek suretile istifade maktadır. Elektrik şirketi hükûmete geçtikten sonra elektrik umum müdürlüğü bulunduğu binalara kira vermesi iktiza etmekte ise de henüz eski şirketin kontratı bitmemiş bulunduğundan, tramvay şirketinin devir muamelesi sonunda tamamlanmış olacağından ra verilmiyecektir.

Şirketlerin devir muamelesi tamamlandıktan sonra ihtiyaca göre yeni binalar yapılacaktır. Tünel hanının yeniden inşada ancak o zaman mevzuubahs olacaktır.

—o—

Araba çarptı

Lütfi oğlu Mehmedin idaresindeki 2741 numaralı yük arabası Unkapazarında geçmekte iken Mehmet oğlu Ali isminde birine çarparak yaralamıştır.

Ağaçtan düştü

Üsküdarda Çavuşdere caddesinde oturan 13 yaşında Muhiddin adlı Hikmet komşusu Onnik'in bahçesindeki çitlembik ağacından düşerek sağ kolundan yaralanmıştır.

Şirketihayriye Yeni Bir Ara

Dünya Politikası

İtalyanın yeni vaziyeti

Le Temps gazetesinin Roma muhabiri bildiriyor:

İtalyanın, Çekoslovakya meselesindeki vaziyeti, artık epeyce aydınlanmış bulunuyor.

İtalya, bidayette, siyasî hâdiselerin cereyanına karşı, âdeta seyirci vaziyetinde bulunuyordu. Son haftalarda, meselenin, Çekoslovakyanın hükmü ranlık hukuku zedelenmeden hallolunmasına taraftar bulunduğunu ihsas etti. Birkaç gün evvel ise, bir harp halinde Almanyanın yanında mevki alacağını söyledi.

İtalya, böyle siyaset değiştire değiştire, nihayet, enformazyine diplomatika'da çıkan ve Musslininin olduğu söylenilen Lord Rüncimana hitaben neşredilen açık bir mektupla yeni vaziyetini izhar etti.

Mussolini, bu açık mektubunda, Rünsimana, Çekoslovakyanın sıkı bir devlet olduğunu, burada Alman, Macar, Polonyalı, Slovak vesaire gibi mukaderratlarına sahip olmak hakkını haiz olan ekalliyetler bulunduğunu ve Çekoslovakya meselesinin ancak ekalliyetlere reyiâm hakkının verilmesi ve bu suretle Çekosovakyanın yalnız Çeklerden mürekkep küçük bir devlet olması ile hallolunacağını hatırlatıyor.

Sonra, Jiyornale d'İtalya gazetesi de bir makalesinde:

«Çekoslovakya, bugünkü vüsatinde ve bugünkü rejimi ile, hiç bir vakit, Avrupanın muhtaç olduğu sulhü ve nizamı temin edemez. Bu devletin hudutları bir siyasî masada, Alman ve Macar düşmanı birtakım askerlerin ve diplomatların arzularını tatmin etmek maksadiyle çizilmiştir. Bundan dolayı, daima, beynelmilel bir karışık lığın menbaı olmuştur. Çekoslovakya, artık, devrini yaptı; hiç bir teessüre sebep olmadan ve Avrupayı hiç alâkadar etmeden ortadan kalkabilir.»

Diyor.

Bütün bu haller, İtalyanın, artık sarih bir surette Çekoslovakyaya hücum ve Almanyaya birlâkaydüşart taraftar lık ettiğini göstermektedir.

İş Bankasının Londra şubesi

Yakında merasimle açılacak Muammer Eriş de bulunacak

İş Bankasının Londrada açılmasına karar verilen şubesine aid hazırlıklar tamamlanmak üzeredir. Londra şubesi için Prens İstredde, İngiliz bankası karşısında büyük bir bina kiralanmış, modern bir şekilde tefrişine başlanmıştır. Bankanın küşad merasimi, yakında, İş Bankası Umum Müdürü Muammer Eriş tarafından yapılacaktır. Muammer Eriş, bugünlerde, Londra şubesini teçmak üzere şehrimizden Londraya hareket edecektir.

İş bankası Londra şubesi müdürlüğüne Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Müdürlerinden Cabir tayin edilmiştir. Cabir, yeni vazifesine başlamak üzere, Muammer Erişle beraber Londraya gidecektir.

Müttefik sıfatile Fransanın mecburiyetleri

Almanya Çekoslovakyayı alırsa Macaristan ve Romanyayı da ister.

Yazan: H. P. S. MATTHEVS

(Deyli Telgraf) ın 14 Eylül tarihli nüshasından:

Geçen hafta sonlarında şimdiki kabinede Dahiliye nazırı Müsyö Sarraut ve Reisicümhur Müsyö Lebrun'un halefi olması muhtemel Müsyö Herriot Fransız milletine hitap ederek harp tehdidi karşısında ittihat etmeleri için ricada bulundular. Buhran zamanlarında Fransanın bütün dünyaya gösterdiğ. zahiri ayrılık çehresi Fransanın dostlarını korkutmuştur. Vakıa ihtilâflar ekseriya hakiki olmaktan ziyade zahiri, ve Fransa pek çok kere tehlike geldiği anda hayret verir bir toplanma kabiliyetine sahip olurduysa da Fransa politikacıları vahdetin elzem görüldüğü bir zamanda dahilde kan ile üç adayı takipte şiddetli bir temayül gösteriyorlardı. Bu şayanı teessüf manzara Fransanın düşmanlarını teşvik ediyor ve «La Patrie» ye tehdidin Fransızla Fransız arasındaki ayrılıkları bir anda ortadan kaldırdığı pek geç tahakkuk ediyordu.

ANSCHLUSS'DANBERİ

40 saat hafta üzerindeki son buhran ilk safhalarında Fransız ayrılığının bir misali olacak; amele birlik hareketi ve komönist partisi elden çıkan mu habbet ve teveccühü tekrar ele geçirmeğe bir teşebbüste nazik bir anî istismar etmeğe hazır gibi göründü. Fakat buhranın üstesinden gelinen sürat, Fransada yeni bir ruhun çok ziyade olduğunu gösterdi. Fransız fikrine kuvvetli bir darbe gibi gelen Avusturyayı Almanyanın iltihakındanberi, salâhiyettar müşahitlerin nazarında, Fransız milleti harici siyaset meselelerinde hükûmetinin gösterdiği yolu takip etmeğe yeni bir hazırlık göstermeğe başladı. Bilhassa Orta Avrupa meselesi üzerinde Fransızlar müttefik bulunmakta parlak bir temayül göstermekte bulunuyorlar.

Harpten sonraki ilk senelerde Fransanın Lehistan, Çekoslovakya, Romanya ve Yugoslavya ile ittifakları sağ partileri tarafından desteklendi ve bu ittifaklar da «müşterek emniyet» siyasetine tehlikeli bir yol gören sollar tarafından muhalefet edildi. Ayni zamanda «Français Moyen» orta sınıftan Fransız halef devletlere, memleketini kendisinin ilmiyan kavgalara sürükleyici ihtimailyle, bu ittifaklara daha ziyade âmirane bir istihfaf ile karışık korku ile baktı. Almanyada nasyonal sosyalistlerin yükselmesi fransızlara Bismarkın, eğer Fransız emniyeti tehdide girecek oulrsa kıymetli bir müttefik olabilecek Avusturyayı mağlûp ederek Fransa üzerine hücumu için zemin hazırlamış olduğu hakikatini hatırlattı. «Saeova'dan sonra Sedan.»

Çok sonra siyasî grupların rolleri aksine döndü. Hitler ile Mussolini «Komünizme karşı kalkan» gören sağ münteha yeni bir dör — devlet misakına çok hoş bir gözle bakmağa başladı.

yaya bağlı olmasından Alman — Çek Fransanın muahede ile Çekoslovak ihtilâfı Almanya 'ile daha iyi münasebetler elde edilmesine en büyük manialardan biri oluyordu.

ALMANYANIN «HAREKET SERBESTİSİ»

Sağ münteha liderleri ve bilhassa Müsyö Flandin ile Müsyö Laval Fransa için doğru siyasetin, Almanyaya «Şarkta bir hareket serbestisi» vermek ve Alman emellerinin daha sonra garbe doğru tevcih edilmemesini temin etmek için Maginot hattının kuvvetine emniyet etmek olduğunu iddia etti ler.

Öte tarafta sol, Çekoslovakyayı demokrasiye bir kalkan ve Alman genişlemesine karşı kıymetli bir müttefik gördüler. Müsyö Flandin'in haricî siyaseti kısaca şöyle hülâsa edilebilir; Fransız diplomasisinin gayesi, Almanyayı müstemlekeler ele geçirerek yahut donanmasını büyülterek, cihangir bir devlet veyahut Triyeste gibi bir liman alarak bir Akdeniz devleti olmaktan menetmek hedefinde birleşmiş Fransa, büyük Britanya ve İtalyaya bir «Maritime Blac» vücuda getirmek olacaktı. Bununla beraber Almanyanın bir mahreci olması lâzımdı ve onun münasip mahreci orta Avrupadadır. Bismark'in geçen asrın yetmişlerinde Fransanın müstemlekevi genişlemelerini teşvik ederek «zararsız» kıldığı gibi Fransa dahi Alman kütlesinin şarka doğru tevcih edildiği görerek onu «zararsız» kılacaktı.

FLANDİN İDDİASI

Müsyö Flandin'in 21 mayıs Alman — Çek buhranında büyük Britanyanın kabul etmediği siyaseti tasvip etmesi epeyce hayrete şayandır. Çünkü Çekoslovakya ile karşılıklı yardım muahedesi altında Fransız mecburiyetlerini asgariye indirmek ıztırarındadır. İhtimar ki bu zahiri tezadın sebebi, Franko — Çek misakının şart maddesinin doğmamasını arzu etmesinden dir. Locarno'nun geçmiş ve Milletler Cemiyetinin altına düşdüğü gölge sayesinde misakın meriyetini kaybetmiş olması iddialarının inadına, Çekoslovakya askerî mânasında Almanya tarafından istilâ edilirse bunun Fransız şerefi için fena bir darbe olacağını tanıyor.

Müsyö Flandin siyasetinin tekmil şeraiti, eğer Almanya Prağın vermeğe mecbur edileceği müsaadeler neticesi olarak sulhperver vasıtalarla şarka genişlemesini elde edecek olursa tatmin edilecektir.

Eğer Büyük Britanya ile Fransa Çeklere yapacakları tazyikle kendilerini yardımlarını yapmış gösterecek olurlarsa, Bismark siyasetine müşabehet kuvvetlendirilmiş olacaktır.

Geçen mart Parisin sağ matbuatı Çekoslovakyaya karşı şiddetli bir hücuma kalktılar. Mücadeleyi «Candide ve Gringoire» idare etti ve gayesi Fransanın Çeklere yardım etmek mecburiyeti altında olmadığını göstermekti. Bu mücadele muhalif mahfellerde bunun Alman parasiyle maliyelendiği şüphesini uyandıracak kadar kuvvetli idi. Bu hücumun sert sesi Çek — a-

(Devamı var)

Karar

(Baştarafı 1 nci sayfada)

bozukluk vardır; çürümüş, kurtlanmış bir nokta vardır. Yirminci asır insanlarının vicdanına, idealine dokunacak, hislerimizi yaralıyacak bir haksızlık vardır. Bu tefessüh etmiş yara temizlenmedikçe beşeriyetin rahat etmesine imkân yoktur. Hattâ medeniyet ve kültür sözlerini ağıza almak bile bir hatadır.

Çünkü bir kere daha sabit oluyor ki ortada yalnız kuvvet hâkimdir, yalnız kuvvetlerin hodgâmlığı, hırs ve tamâ kanun teşkil etmektedir.

Çekoslovakya meselesinde tatbik edilen prensip cihanşümûl bir siyaset prensibi olarak kabul edilmek idi bunu bütün kıymetimizle alkışlıyacak ve beşeriyet için gerçekten medenî, yüksek bir devrenin başladığını ilân ederek bayram yapacaktık. Fakat bugün Çekoslovakya topraklarında kuvvet prensibine zarurî olarak boyun iğen büyük devletler yarın fırsat bulurlarsa ve kendi menfaatlri icap ederse ayni prensibi çiğnemekten hiç çekinmiyeceklerdir.

Hani muahedeler, hani verilen sözler, hani resmi beyanatlar, atıp tutmalar? Hepsi 'edebiyat,, diyeceğim, fakat bu kelimeye hürmetim hepsi palavra demeğe beni mecbur ediyor.

Çekoslovakya haksız bir hücum ve taarruza uğrarsa Fransa hükûmeti onun imdadına koşacaktı. Küçük İtilâf devletleri tedafüi bir harpte Çekoslovakyanın müttefikleri idiler. Bütün bunların manası şu idi ki Çekoslovakya hudutları Alman taarruzundan masun kalacaktı ve Çekoslovakyanın fiilî galibiyeti temin edilmiş olacaktı. Şimdi tam tehlike başgösterdiği zaman, bütün müttefikler geri çekiliyorlar! Hattâ Çekoslovakyayı parçalamak kararını kendisinin imdadına koşmayı taahhüt etmiş olanlar veriyor!

Bu kararı Çekoslovakya dinlemez de Almanya icraata geçerek Südet topraklarını işgal ederse, o zaman Çekoslovakyayı haksız bir taarruza uğramış sayacaklar ve kendilerini hiç bir mecburiyet ile bağlı görmiyeceklr ve hiç şüphe yok Çekoslovakyayı ayrıca bir cezaya da müstahak bulacaklar.

Bunların bir kelime oyunundan, bir komedyadan ibaret olduğunu anlamıyacak, hissetmiyecek kimse var mıdır? Şu halde bu kadar komedya, bu kadar muazzam ve masraflı bir diplomasî makinesi ne için?

Almanlardan sonra, Macarlar da seslerini yükseltmeğe başladılar. Lehliler de susmayorlar. Bunlar mantıksız bir şey istemiyorlar. Almanlara tatbik edilen prensibin kendi ırkdaşları hakkında da mer'î olmasını istiyorlar. Bu bakımdan tamamen haklı ve meşru bir mevkidedirler. Fakat göreceğiz, ki Macarların taleblerine kulak asılmıyacaktır. Çünkü Macarların haklarını teyit edecek Alman süngüleri onlarda yoktur.

Bu manzara karşısında biraz kalb ve vicdan besliyen insanların bir isyan hissi duymaması kabil midir?

Bu masaldan çıkacak netice: Küçük devletler, silâhlanınız! Yalnız kendi kuvvetlerinize güveniniz. Müşterek tehlike karşısında birleşiniz. Kendinize, sıkışık zamanda yan çizecek müttefikler değil, menfaat ve hayatî zaruretler bakımından bağlı felâket arkadaşı temin etmeğe bakınız ve, eğer bir faydası varsa, ciğerlerinizin bütün kuvvetile bugünkü beynelmilel düzen aleyhinde haykırınız!

Hüseyin Cahit YALÇIN

SON HABERLER

Prens Connaught'un vefatı münasebetile

Atatürkle İngiltere kralı arasında telgraflar

Ankara, 20 (A.A.) — Prens Connaught'un vefatı münasebetiyle, Reisicümhur Atatürk ile İngiltere Kralı Altıncı George arasında aşağıdaki telgraflar taati edilmiştir:

Majeste Altıncı George

LONDRA

Majestenizin Prens Arthur de Connaught'un şahsında uğradığı ziyai büyük bir teessürle haber aldım. Matemlerine bütün samimiyetimle iştirak etmekte olduğuma inanmalarını ve en derin taziyetlerimin ifadesini kabul buyurmalarını Majestelerinden rica ederim.

K. ATATÜRK

Türkiye Reisicümhuru

ANKARA

Prens Arthur de Connaught'un vefatı münasebetiyle gönderilen teessür mesajınızdan fevkalâde mütehassis olarak, lütufkâr taziyetlerinize büün samimiyetimle teşekkür ederim.

GEORGE

İş federasyonunun bir tebliği

Çek milletine yürekten sempatisini izhar ediyor

Londra, 20 (A.A.) — İş federasyonu millî meclisi dünkü toplantısından sonra neşrettiği bir tebliğde diyor ki:

Sulhü samimiyetle arzu eden millî meclis, Almanyanın silâhlı tazyiki altında ve Prag hükûmetiyle evvelden istişarelerde bulunulmaksızın Çekoslovakyanın parçalanması hususunda İngiliz ve Fransız hükûmetleri tarafından yapılan teklifleri teessüfle karşıladılar.

Millî meclis, bunun sulhçü demokratik bir millete karşı yüz kızartacak bir ihanet ve tehlikeli bir emsal olduğunu beyan eder.

Millî meclis, Çek milletine yürekten sempatisini izhar eyler.

Amerika-Avrupa işleri

General Dutler «Amerika; Avrupa işlerine karışmamalıdır.» Diyor.

Nevyork, 20 (A.A.) — General Butler Longisland'da söylediği bir nutukta Amerikanın herhangi bir harbin dışında kalması lüzumunu ileri sürdükten sonra, Amerika, Avrupa işelrine karışmamalıdır, demiştir.

General Butler, Çekoslovakya meselesinden de bahsederek demiştir ki:

— Almanyanın şimdi yaptığı, Clomenceau ve Loyd George,un Amerikan kanı ve parasiyle kendisinden koparılanı geri almaktan başka bir şey değildir.

Fransız - Suriye muahedesi

İmzanın gecikmesi Suriye kabinesinin istifasına sebep oluyor

Berut, 20 (A.A.) — Gazeteler, Fransız Suriye fevkalâde komiseri de Martel'in beyanatını neşretmektedir.

Bu beyanata nazaran, Fransız — Suriye muahedesi yeni müzakereler den ve ekalliyetler meselesinin hallinden sonra imza edilecek, Lübnan devletinin hudutları da değişmiyecektir.

Bu beyanat Burada hoşnutsuzluk uyandırmıştır. Suriye kabinesinin istifası bekleniyor.

2 nci bir Şişhane faciası oluyordu!

180 numaralı tramvay arabasının yeni marifeti

Dün akşam saat 22 de Şişliden kalkarak köprüye doğru gelen ve dört sene evvel Şişhane yokuşundaki kazaya sebep olarak üç dört kişinin ölümüne sebep olan 180 numaralı tramvay arabası Bankaları geçerek Domuzhane sokağındaki keskin viraja geldiği sırada arka tekerleklerden şiddetli bir alev fışkırmağa başlamış ve tramvay arabasının frenleri ayni dört sene evvel olduğu gibi tutmıyarak hızla yol almağa başlamıştır. Araba Karaköy tramvay durak mahalline kadar gelmiştir. Tramvayın kontrol âleti de kontak yapmış olduğundan arabanın içinde bulunanlar heyecana kapılarak feryad etmeğe başlamışlardır. Araba güçlükle Karaköyde durdurulmuş ve içinde bulunanlar derhal başka bir arabaya nakledilmişlerdir. Bu suretle 180 numaralı arabanın ikinci bir facia yaratmasının önüne güçlükle geçilmiştir.

HORTİ BERLİNE GİDİYOR

Budapeşte, 20 (A.A.) — Resmî beyanata rağmen naib Horti Göringin daveti üzerine şarkî Prüsyaya yapacağı seyahatten istifade ederek Alman ricali ile görüşeceği tahmin ediliyor.

Hortinin Göringle Çekoslovakya daki Macar ekalliyetlerin meselelerini müzakere edeceği zannediliyor.

41

Paşa yatakladı. Odasında ona yemek yedirirlerdi. Ben halayıklarla beraber yemek yerdim. Annemin her gün sofrasında misafir vardı. Bana evvelleri kadın misafirleri var derlerdi. Fakat bebek değildim ya zamanla misafirlerin nasıl ve ne çeşit misafirler olduğunu anladım.. Çocuklar analarını kusursuz tanımak, onları melek bilmek istiyorlar. Melek zanendiyorlar. Talya sizin çocuğunuz olmadığı için Allaha şükredebilirsiniz.. Onlar da benim uğradığım hayal kırıklığına uğrarlardı.

Genç edip bir koltukta hareketsiz oturuyordu. Tıpkı Osman gibi o da onun yanındaki geniş koltuğun içinde uyumuş gibi, uyuşmuş gibi bir duruşla durmakta idi. Fakat genç edip Şemsinin karısına yaptığı hücumu duyunca kolunu kaldırdı.

— Karım hakkında uluorta fikirler söylemekten seni menederim dedi. Onun müdafii burada benim seni düelloya davet etmek mecburiyetinde kalacağım..

Ve sözünü bitirir bitirmez sanki konuşan kendi değilmiş kadar uzak ve lâkayıt bir yüz takınarak sustu.

Şemsi onun sözlerini işitmemişti bile..

Artık odada kimse kendisini dinlemiyordu. Fakat o farkında değildi.

Tam odanın ortasında ayakta duruyordu. Ve elini kolunu müthiş sallayarak, ellerile kollarile heyecanlı, heyecanlı işaretler yaparak sözüne devam ediyordu:

— Azap insanı alçaltır ve yükseltmez anlıyor musun Talya? Bırak şu hıristiyanlığı.. Hıristiyanlıktan vazgeç.. Ruhların temiz olması için yükselmesi için saadet ve huzur lâzımdır.. Düşünüyorum da eğer ben o azapları çekmese idim, anamın ahlâk düşkünlüklerini görüp de geceleri yatağımın içinde hıçkırıklarım duyulmasın diye yastıkları ısıra, ısıra ağlamasaydım.. Ben bu gün çok daha müsbet bir insan olurdum.. Çok daha muntazam bir hayatım olurdu. Azap çekmek.. Ne müthiş bir şeydir.. Ben ne idim biliyorm usunuz? Nereden bilirsiniz. Bunu kimse bilmez.. Günün birinde galiba on beş yaşımda iken bir gece paşanın yastığının altından para çaldım. Evet.. Ve ilk önce bu para ile içmeğe başladım.. Annem bundan çok müteessir oldu. Beni yatı mektebine yolladı. Hem bu suretle daha serbest kalmış oluyordu..

Paşa ölmeden evvel ne yapmışsa yapmış bütün serveti kendi namına yaptırmış. "Oğlun haylaz yetişiyor. demiş paşa Allah gösterme sin.. Ben inşallah senin önünde ölürüm ama.. Ne olur, ne olmaz sen bütün serveti benim üstüme yap,, demiş. Paşa zaten kör hayran.. Babam öldüğü zaman anamın mirası benden bu suretle kaçırdığını gördüm.

O sıralarda umumî harp çıkmıştı. İşte bizim meyhaneci Ali ile o zaman bir siperde karşılaştık. Valde hanımın bütün ihtimamlarına rağmen bendeniz ihtiyat zabiti olabilecek kadar tahsilimi yükseltememiştim.. Fakat beste yapıyordum. O zamandanberi beste yapıyorum.

Masanın üstünde duran şişeler den karma karışık içkiler içmekte idi.

— Biz harpten döndüğümüz zaman babamın evine genç bir züppenin yerleştiğini gördüm. Tabiî valde dul:

"Bu müşkül senelerde bir genç kadın nasıl servetini idare edebilir elbet de bir erkeğe ihtiyaç vardır,, diye mazeret de bulmuş. Züppe de büyük bir adamın gözdesi mi ne imiş muharebeye gitmemenin çaresini bulmuş.. Ben cephe. siperlerde sürünürken bizim paşa babanın parasını yiyip içip keyif sürmüş oturmuş.. İşte o zaman da içime bir yeis düştü. Yine azap duymağa annemin bu uygunsuzluklarından müteessir olmağa başladım.. Parayı lâf olsun diye söyliyordum. Gözüm para da değildi.. Asıl anlatamıyorum ki asıl beni sinirlendiren şey.. Benim dört sene siperde geçen gençliğimin isyanı idi.

Değil mi ya, hele annemin kepazeliği.. Herkesin anası gibi beni göz yaşlarile beklese idi ya!. Hayır karını numurunda mı?. Yeni gelinlik oynıyor.. Jigolo besliyor hapa.. Utanıyordum annemden, sevilmekten utanıyordum..

Harpten döndük. Eşim akranım Anadoluya geçti. Millî mücadeleye. Ben burada kaldım.. Beyoğlunda, beyaz Rus akını başlamıştı o zaman Talya.. Sizi birinci defa o zaman tombala oynayan bir küçük Rus barında tanıdım.. Hatırlıyor musunuz yanınızda Nataşa isminde küçük bir kız vardı.. Sarışındı.. Babasının Grandük olduğunu söylüyordu. Fakat son Çarın babasının ismini sorduğunuz zaman kim olduğunu bilmoyrdu.. Kim bilir biçare alçak bir muhitten olduğu halde niçin muhacir kafilesine karışıp da gelmişti..

İşte o beni baştan çıkardı. Namussuzum o zamana kadar ben koko nedir bilmezdim.

Kahkahalarla gülüyordu:

— Masum Türk gençlerinin ahlâkî tereddisine sebep siz değil misiniz!.. Rus Çarlığının müstereddi akını!.. Saraylarınızın bütün konaklarının, barlarınızın meyhanelerinizin bütün eğlence yerlerinizin, en çirkin İptilâlarını bütün müteredi zevklerini bize getirdiniz. Bizi ahlâksız ve müstereddi yaptınız. Kendiniz yaşamak için bizi zehirlediniz..

O zaman Ankaraya geçen gençler kurtuldu. Bizim yüzde seksenimiz daha sürünmekte..

Talya da artık onun sözünü dinlemiyordu.

Kocasının önünde yerde halıya oturmuştu. Yüzünü onun dizine dayamışıt. Kocası hafif, hafif başını okşuyordu.

(Devamı var)

Reportaj: 17 Yazan: ZEKİ CEMAL

Zeplin içinde bir saatlık gezinti

İstanbul tramvaylarından şikâyet mi meğer beterin beteri varmış!

40 kişilik otobüs tıklım tıklım doldu. Şoförün yanındaki kolunda kırmızı bandı olan adam hâlâ:

— Haydi.. diye bağırıyordu.. Bugün tayyare bayramı var.. Tayyare meydanına gitme gelme 2 mark..

Nihayet son müşteri de geldi. Tepemizde sabah güneşi kızgın şualarile bizi yakıyor.. Otobüs kalkar kalkmaz biraz hava gelmeğe başladı.

Fakat bu sefer kırmızı bandlı rehberin sözleri yükseldi:

— Sayın müşteriler.. Bugün tayyare bayramına, tayyare meydanına gidiyoruz. Zeplini gezeceğiz. Size şimdiden zeplin hakkında biraz izahat vereyim..

Adamcağız kanter içinde anlatıp duruyor. Fakat dinliyen kim.. Herkes yanındaki arkadaşına birşeyler anlatmağa uğraşıyor.. Nihayet adamcağız da anlamış olacak ki,, Lâfı kesti.. Biz de tayyare meydanına geldik..,,

Muazzam bir meydan.. Ortasında tavuk kümesi kadar bir bina.. Garaja benziyor. Burası neresi demeğe kalmadan bizim rehber kollarını kabartarak sesini yükseltti:

— İşte.. dedi zeplin hangarı.. Oraya kadar gideceğiz.

Meydan ile hangar arası, otobüs ile 12 dakika.. Gözün alabildiğine geniş sahanın dört bir tarafı sabah tan gelen meraklılarla dolmuş.. Karınca gibi gezen halk kırmızı beyaz muhtelif renkteki elbiselerle çiçek tarlalarını andırıyor.

★

— Zeplin görmek istiyenler bu tarafa gelsin!..

Havada yüzen bu muazzam gemiyi yakından görmek artık farzolmuştu. Hemen o tarafa gittim. Kalabalık da müthiş..

Bizden evvel gelen otobüslerle dolan halkın hepsi de zeplini bir kere görmek istiyor.. Hele köylüler.. Tayyare bayramı vesilesile ucuz trenlerden istifade ederek gelmişler.. Şimdi de hava gemisini görecekler..

Hep beraber içeriye girdik.. Uzaktan tavuk kümesine benziyen bina.. Altı katlı apartımanı içine alacak kadar yüksek.. Ve bir ordu yu sığdıracak kadar büyük.. Geniş ve uzun.. Koskoca zeplin yuvasına çekilmiş arslan gibi duruyor.. Sağda sonla ikişer kişilik birçok spor tayyareleri var.. Birer fındık sıçanı gibi kuyruklarını bükmüşler duruyorlar. Rehber mütemadiyen izahat veriyor:

— Amerikaya gidip gelen bu hava gemisi.. Şu kadar beygir kuvvetinde.. Şu kadar makineli, şu kadar motörlü..

Lâkin dinliyen yok.. Hepimiz kalabalığın içinde sıra bekliyerek bir an evvel zepline girmek istiyoruz. Ufacık kamarada ancak 12 kişi bulunacağı için bir taraftan giriyorlar diğer kapıdan çıkıp gidiyorlar.

Sıra bize de geldi.. Merdivene tırmandık. Kapıdan girdik. Sağ tarafımız kaptan dairesi.. Makineler.. Manivelâlar.. Düğmeler.. Düdükler.. Dümen.. Dümenin arkasında koskoca bir çengel.. Yaramazlık eden çocukların arkasından bağlan dığı gibi zeplini de bağlamışlar. ufacık bir yer.. Kamaradan içeriye giriyoruz. Dört pencere önünde birer ve bir de ortada 5 masa.. Amerikan bar.. Lokanta..

Pencerelerden aşağı bakmak hoş olacak ama.. Yukardaki manzarasını bilmem.. Buradan keyifli keyifli 4 basamak aşağıdaki halka bakıyoruz..

Ufacık bir koridorda birinci ve ikinci kamaralar var.. Tren kamaralarının ayni. İçinde bir hafta kalana Allah sabır versin..

Dönsen dönülmez.. Gezsen gezilmez.. Nihayet bir merdivenle yükseldiğimiz tayfaların dairesi.. Sıra Sıra yataklar.. Su küpleri.. Muazzam balonun hava depoları..

Daracık koridorlar.. Sıkıntılı kamaraları gördükçe doğrusu ne yalan söyliyeyim içimi ıkıntı bastı.

Merdivenlerden aşağı indiğim zaman, geniş bir nefes alarak.. Ooh.. dedim.

Sonra zeplin ile seyahat etmek mecburiyetinde olan insanlara acıdım.. Filvaki Almanyadan cenubî Amerikaya on günlük seyahate mukabil 2 günde gidilir ama.. Sıkıntıya nasıl tahammül edilir? Hangarın kapısından dışarı çıktım. Geniş ufuklu meydana bakınca yeniden dünyaya gelmiş kadar sevindim.

★

— Haydi..

— Halo..

— İşte.. İşte..

Derken sanki yerden çıkmış gibi yüz binlerce halk sahayı doldurdu. Herkesin gözü havada.. Bir balon uçtu. Bir top atıldı ve balondan büyük bir bayrak serisi aşağı doğru uzandı..

Alman, Fransız, İngiliz.. İsviçre İsveç...

Bugün burada enternasyonal yarış varmış.. Bayrakları dalgalanan milletlerin tayyarecileri de müsabaka ya iştirak etmişler.

Bir tayyare takla atmağa başladı.. İndi, çıktı.. Bu esnada gözlerim havada dalgalanan bayraklar arasında Türk ayyıldızını ve tayyareler arasında Türk tayyarecisini aradı..

★

Havada tayyareler uçarken ben de arkadaşımla bir kurnazlık yapmış tayyare meydanının kenarındaki büyük lokantanın tarasasında yemeğe oturmuştuk.

Herkes güneşin altında pişerken biz de kaba gölgeden işin kritiğini yapıyorduk.

Halk güneşin altında cayır cayır yanıyordu.. Kimsenin de aklına böyle bir gölgeye iltica etmek gelmiyordu. Bizi görenlerin yavaş yavaş aklı başına gelmiş olacak ki.. Birdenbire oturduğumuz yer sandalyelerden geçilmez bir hal aldı. Kadın, erkek, çoluk çocuk..

Dışarıda güneş.. İçeride hararet.. O kadar müthişti ki.. Dondurma yemek suretile hararet söndürmeğe gayret ettik ise de nafile.. O gün midemin nasıl buz tutmadığına hâlâ hayretteyim..

★

Akşam 5 de dönelim.. dedik.. Tren.. Otobüs, otomobil.. Bisiklet.. Motosiklet. Kamyon, kamyonet.. bütün vesaiti nakliyeye rağmen saat beşte kapısı önüne geldiğimiz istasyondan ancak 8,5 da trene binmek nasip oldu. Basamakta tutunarak tam yarım saatte Frankforta gelirken kendi kendime söyleniyordum:

— İstanbul tramvaylarından şikâyet mi? Haşa.. Meğer beterin beteri varmış!..

YURDDA SABAH

Kastamoni Eğitim kursunda ne gördüm?

Köy için köylü için beklediklerimizi bu müessese temin edecektir.

Kastamonu — Eğitmen kursu halkımızın çok içli ve samimî bir alâka ile gözetlediği bir müessesedir.

Lise, ortamektep, sanat mektebi, muallim mektebi gibi müeesseselerin programı, gayesi ve yetiştirdikleri elemanlar;a şağı yukarı hepimizin malûmudur.

Herkesin, kendi görüş zaviyesine göre bu mektepler hakkında bir kanaati vardır.

Fakat eğitmen kursu, bizim klâsik mektep telâkkilerimize baştan başa aykırı bir müessesedir.

Burada kitap, üç beş formalık bir kâğıt yığınından değil tabiatin, gül renkli, fasih dilli lisanıdır.

Burada talebe, her hangi sıranın tahta bölümleri arasına sıkışmış sıska ve narin bir vücutcuk değil, köyün ve tarlanın bütün zahmetli hayat şeraitini tunçtan göksüyle yenmiş köyün gür - büz ve gözü pek delikanlısıdır.

Burada muallim kara tahta başında kara kitabı sahife sahife izah etmiye savaşan bir yorgun çaresiz değildir.

Burada kitap ta, muallim de, talebe de yalnız tabiatin ve hayatın kendisidir.

Geçen gün Kastamonunun iftiharla adını anabileceği bu güzel müessese - mizi ziyaret ettik. Hayatın doğrudan doğruya kendisi olan bu aziz yuva kurulmaya başlanalı daha altı ay olmadı.

İlk kuruluş anlarında bir defa gitmiş, kuru toprak üzerine kadit bir bi na içinde 250 mevcutlu ve 50 mualli limli bir müessesenin, bütün hayat şeraitini haiz olarak kurulabilmesi imkânının mevcut olamıyacağı telâkkisiyle dönmüştük.

Aradan beş ay kadar geçti. tekrar eğitmen kursundayız. Söylüyorlar:

Bir kapıdan giriyoruz ve güzel bir yoldan yürüyoruz. Etraftaki gördüğümüz bu çiçeklikler için kûmeler ara - sında rekabet var. Birinciliği görüyorsunuz ya.... kûmesi aldı.

Binanın önündesiniz. Soruyorsu - nuz:

— Eski bina.

Yürüyorsunuz. Fakat:

Fakat... burası orası değil gibi..

Duvarlar temizlenmiş, boyalanmış, bölünmüş, süslenmiş, bir çiftlik binası değil, sanki dünyaya gelirken modern bir mektep binası olarak gelmiş.

Etrafta çıt yok.

Bu 200 bu kadar eğitmen, 50 bu kadar muallim ve idareci nerede?

Derste, atelyede, tuğla kesmede, in şaatta ve köylerde tatbikatta!

Müesseseyi gezmiye başlıyorsunuz. Burası mutfak, burası su muslukları, şurası helâ.

Hepsini başından tırnağına kadar eğitmenler yaptı.

Hamama giriniz. 12 kurna, yirmi dört kişi bir anda yıkanıyor. Hem de pençereleri çok bol ziyalı bol güneşli tam mânasiyle gıcır, gıcır temiz!

— Hamama kaç bin lira karcandı?

— Ne bin lirası bayım, bir iki yüz lira, boru parası, o kadar!

Sonra muntazam ve güzel bir şoseden yeni yapılmakta olan yatakhane, dershane ve atelyelere doğru yürüyor sunuz. İzahat veriyorlar:

— Azizim bu gördüğünüz şoseyi eğitmenler iki günde yaptı.

— 300 metrelik bu muntazam şoseyi mi?

— Evet!

İki kat üzerine 40 — 45 metre bo yu olan koca yatakhane binasının önündesiniz.

Siz soruyorsunuz. Onlar söylüyor - lar:

— Bu yükselen koca binanın teme lini biz kazdık. Köylüler taşını kumunu getirdi. Harcını biz yaptık. Tuğla için yalnız maden kömürüne para verdik, çamuru biz kardık, tuğlayı biz kestik, yaktık. Bu binaya devletin kat tığı para pek cüz'i Yeniden 3000 liralık bir nişaat tahsisatı gelmiş. Bütün muallimler kaplarına sığmıyorlar:

— Bu parayla mutlak binayı bitiririz, diyorlar.

Yapılmakta olan ikinci binaya geçiyoruz. Burası demir, ağaç ve maden atelyeleridir. Burada eğtimenlerin yapacağı işleri anlattılar, saban, teneke ibrik, iskemle, vesaire.

Yapılacak ahır ve süthane için söy ledikelri şu:

— Bizim ahır gibi, kümes, süthane gibi müştemilâtımızla istihdaf ettiği - miz gaye:

Temiz, sıcak gübresi yağmurdan ve güneşe maruz olmıyan bir ahır. Hayvan bakımını bilhassa yoncayı yapabilmek ve köyelrde tam fennî olmasa bile temiz bir kümesin faydalarını anlatabilmek.

Çok mütevazi fakat çok geniş ve çok feyizli bir gaye.

Hep inşaat, temizlik ve ziraat ta - raflarından konuştuk bu kursun..

— Okumak yok mu burada? diyeceksiniz.

Burada okumak var, hem de bildiğiniz okuma tarzlarının en üstün tarzında bir okuma.

Arkadaşın birine takıldık.

— Canım böyle 7 — 8 aylık staj az değil mi, bir yıl daha tekrar bu staj gösterilse?

Derhal atıldı.

— Bir yıl daha okutursak ya tahsildar olur, ya şehir muallimi.

Zaten şimdi köy için istenilen seviyeye gelmişlerdir ya! Ve hakikaten o seviyeye gelmişlerdir.

Kavak dibinde bir kümenin dersini dinledik: köylerdeki tatbikat derslerini münakaşa ederken kulak misafiri olduk, katileyte anladık ki eğitmenler bu kısa kurs hayatında üç beş yıllık yatılı okulların vermiş olduğu kültürel bilgilere malik olmuş bulunuyorlar.

Ama siz:

— Bu nasıl olur, diyeceksiniz?

Nasıl olduğunu, gelin de eğitmen kursunda görün!

Doğru Söz — H. Açıksöz

İZMİRDE SPOR FAALİYETİ

İzmir 19 (A.A.) — Ege liki şampiyonası bugün neticelendi. Geçen hafta 0 — 0 berabere kalan İzmir Doğansporla Aydın sporun bugünkü karşılaşmaları da çok heyecanlı oldu. Doğanspor 3 — 2 galip gelerek kupayı kazanmıştır.

ATEŞLER VE YANGINLAR İÇİNDE — HARP VE BOMBARDIMAN ALTINDA YANAN BİR ŞEHİRDE MÜTHİŞ BİR MACERA — AŞK ve SERGÜZEŞT

ŞANGHAY ATEŞLER İÇİNDE

(Fransızca sözlü büyük film)

Baş rollerde: DOLORES DELRIO GEORGE SANDERS JUNE LANG

Yarın akşam İPEK Sinemasının büyük muvaffakiyeti olacaktır.

Yarın Akşam SARAY Sinemasında

Patinaj Kraliçesinin en güzel ve parlak filmi

SONİA HENNIE'nin

Senede yalnız 2 Film çeviren yıldız

En cazip ve Fransızca sözlü Filmi SAADET DURAĞI Lüks bir muhit arasında nefis bir aşk macerası

İlâveten: FOKS Jurnal

Yazan: TEVFİK PARS No. 3

Koca Yusuf Loranı 3 dakikada yenmişti!

Loran, Yusufun altında fena hal ezilerek sırt üstü yere serildi.

Yusuf, iri hasmını oradan oraya vuruyor, hamur gibi mıncık mıncık yuğuruyordu.

Her kes hayretler içindeydi.

Senelerce dünya şampiyonluğunu muhafaza etmiş, dünyanın en sayılı pehlivanları sırasına geçmiş, Loranın bir tek alafranga güreş oyunu bilmiyen Koca Yusufun kolları arasında çocuk gibi kalmasının hikmetini bir türlü anlayamıyor, hayretler içinde kalıyorlardı.

Yusuf ise, kendinden emin güreş tutuyor, karşısındaki üç senelik dünya şampiyonu Loran değil, kim olursa olsun, kırıp geçireceğini leşini yere sereceğini umuyordu.

Ve nitekim onun son derece kendine olan itimadı ve fevkalbeşer kuvveti sayesinde Loran gibi bir pehlivanı yıldırmış, ve bütün taraftarlarının ümitlerini kırmıştı.

Dakikalar geçtikçe Yusufun sabrı tükeniyor, hasmını bir yerinden yakalayıp adamakıllı yere vurmak için etrafında dört dönüyordu.

Loran, koca dünya şampiyonu, üstüne binlerce frank bahis tutulan pehlivan, Koca Yusufun önünden çocuk gibi kaçıyor, yakasını bir daha ona kaptırmamak için uğraşıyordu.

Yusufun gözleri artık kararmış, bir pundunu bulup hasmının üstüne saldırmak için vaziyet almıştı.

Esasen her geçen saniye Yusufun canını sıkıyor, bir an evvel hasmının sırtını yere getiremediği, önünden bucak bucak kaçan Loranı bir hamlede yenemediği için izzeti nefsi kırılıyordu..

Halkın sabrı da tükenmiş, herkese bu kaçak güreşten, neticesi belli olmayan bu mücadeleden gına gelmişti.

Loranın taraftarları da yavaş yavaş Yusufu iltizam ediyor, son hamleyi, salonu dolduran binlerce insan ancak ondan bekliyordu.

Bilmem nasıl oldu? Loran yavaş yavaş Yusufa yaklaştı, gözlerini hırs bürümüş bir kaplan gibi üzerin atıldı.

Onun bu anî hamlesini, Koca Yusuf da anî bir fırlayışla karşıladı.

Bu iki dehşetli pehlivanın birbiri ne hücumu, güreş minderinde şimşekler çaktırmış, iki kara bulutun birbirine girişini andırmıştı.

Loran, Yusufun kolları arasında dişlerini sıkmış hırıldıyor, Yusuf da ender duyulan bir sesle:

— Ohoydaaaa!

Diye naraları atıyor, iri hasmını canavar yapılı Loranı yerden yere fırlatıyordu.

Halkın çılgın alkışları:

— Vive lö Türk!

Sadaları kulakları paralıyorken, genç madamlar, matmazeller, ihtiyar kokanalar heyecandan tırnaklarını yiyorlar, boyunlarını büküyor:

— Bravo!....

Diyorlardı.

Loran, zavallı eski dünya şampiyonu artık kendinden geçmişti.

Yusufun yerden yere vurmasından, sonra da üstüne çıkıp oturmasından öyle bir hale gelmişti ki kımıldamaya mecali kalmamıştı.

Yusuf; yarım saat içinde turşuya dönen hasmının bir elile ensesinden, diğer elile de iki bacağının bileklerinden yakaladı.

Ayaklarını, kafasına, yani diz kapaklarını, burnuna yaklaştırdıkça koca Loranın amudu fikarisi iri bir yay gibi geriliyor, ağzından burnundan kan geliyordu.

Yusuf hasmının ağzından gelen kanı görmüyor, mütemadiyen altın da eziyor, inim inim inletiyordu.

Halkın coşkun tezahüratı arasında tekrar bir bomba gibi patlayan sesi herkesi korkutmuş:

— Ohoydaaa!... Ohoyda bre çıfıt!..

Diye savurduğu müthiş bir atmacanın pençesinde atan serçe gibi, Yusufun yatan Loranın, küçük dilini muştu.

Koca Yusuf, bir bohça gibi ladığı iri hasmını birden bi cakladı, kuvvetli kollarının da sıkmağa, kafasını, kollarını caklarını birbirine geçirip yere vurmağa başladı..

Loranda kımıldayacak hal mış, Yusuf da artık ne yap şaşırmıştı.

Alafranga oyun bilmediğ daima alaturkaya kaçıyor, şa şan bir hale düşmüş hasmını kurd kapanına alarak yenmeğ lışıyordu.

Nihayet Loranı mükemmel kurt kapanına almış, zavallı tık bitmiş bunalmıştı.

Heyecandan güreşi ayakta eden halk, bağırıyor, hayk mütemadiyen:

— Bravo Türk'

Diye Yusufu alkışlıyordu.

Onların müthiş alkışları, diye haykırışları salonu bi geçiriyor, Yusuf da perişan ni kurt kapanına almış eziyor yordu..

Yan hakemleri, gözlerini gibi açmış, orta hakemi de dü nü ağzına almıştı.

Artık netice belli olmağa nın sırtı yavaş yavaş mind kunmağa başladı.

Yusuf tekrar bütün kuvvet zerine abandığı zaman, Loran

— Aman yenildim, yenildi

Diye acı acı bağırmış, ve boğa gibi sırtüstü mindere yı tı.

Hakem mösyö Garobi halk zahüratı karşısında afallamış deki madenî megafonu ağzına türmüş, öyle kalmıştı.

Islıklar çalınıyor, kadınlar ciyak ciyak bağrışıyor, rışıyordu.

Güreş yeri çiçek yağmuruna tulmuş, Koca Yusufun şerefi libiyeti karşısında, zavallı Lo zavallı eski cihan pehlivanının mağlûbiyeti unutulmuştu.

Kimse onunla alâkadar olmu herkes Yusufu alkışlıyor, bütün lon:

— Bravo Türk! Bravo Yusu

Diye inim inim inliyordu.

Madam Brot hemen kâtibine lendi:

— Mösyö Jak! Çabuk çiçe Yusufa gönderin!

Jak, hemen büyük sepeti ge ladığı gibi, güreş yerinin dibine ti, çiçekleri Yusufa uzatırken de ona yardım etti.

Loranın yenilmesile bin frank kaybedenlerin yüzleri sa rı olmuş, oturdukları yerlerde ki donmuştular.

Hakem dakikalardanberi, bo sükûnete gelmesini, onun altü tüne getiren çılgın seslerin bi olsun, biran olsun dinmesini bek yordu.

Fakat nerede..

O, madenî borü ağzında, k minderinin üstünde heykel gibi mış, Loran da, Yusuf da halkın dehşetli tezahüratı karşısında ta aptallaşmıştı.

Hakem sesinin bütün kuvvetl

— Aloo! Aloo!..

Diye bağırıyor, girtlağını pa yordu.

Fakat dinliyen, yahut bu sesi ten bir tek kişi var mı idi acab

Herkes bir hava tutturmuş yor, kimse kimseyi dinlemiyor

Meğersem Yusufu ne kadar sevenler varmış..

O kadınlar..

O Parisin şık matmazelleri..

(Devamı var)

Tarihin Gizli Sahifeleri

Abbasî saltanatı nasıl kuruldu ?...

Henüz can çekişen insanların üzerine kurulan sofra

« Abdurrahman meydanda yok ! Halbuki ben bütün bu 88 kişiyi sırf içlerinde Abdurrahman bulunduğu için öldürttüm ! Abbasî saltanatının bakası için onun da vücudu ortadan kalkması lâzımdır !

Abdullah ve arkadaşları, bir taraftan yakılan hükümdar kemiklerinin alevlerini seyrederek diğer taraftan gözleri önünde boğazlattırdıkları Beni Ümmiye mensuplarının can çekişen hatıralarını dinliyerek yemek yiyorlar, zevk ediyorlardı.

Boğuk boğuk soluyan Abdullah, boğazından kopup gelen bir harhara ile maiyetine şu emri verdi:

— Yemek sofrasını buradan kaldırınız ve can çekişen Ümmiyelerin üzerine kurunuz orada içeceğiz!

Bu emir derhal tatbik edilli. Sofra artık hafif inlemelerle son nefeslerini vermekte olan hareketsiz insan cesetlerinin üzerlerine kuruldu. Ve burada, ayaklarının altında henüz soğumamış insan kanlarının ıslaklığı ve kulaklarında titriyen iniltilerinin telin sadaları olduğu halde Abdullah ve arkadaşları zevk ve safalarına devam ettiler.

İşte Tarih!...

Bu vahşeti tasvir eden kalem kuvvetini hayalden değil tarih sayfalarından aldı. İşte (Tevarihülhulefa) nın sekizinci cildinin 305 inci sayıfası:

(. . . Abdullah bin Ali, Şamda taam için sofrasına kabul ettiği doksan kişiyi sopalarla idam ettirdi. Üzerlerine sofra kurdu. Henüz bazıları can çekişmekte ve hırlamakta iken onların üzerinde kendisi ve adamları şarap içtiler. Yemek yediler. Abdullah bununla da teşvii sadır edemeyip hülâfayi emeviyenin kabirlerini açtırdı. Bulduğu naaş ve kemikleri ihrakı binnar edip küllerini havaya savurttu!..)

Bu kadarı kâfi zannederim. Mamafih bu faciaya aid hemen her tarih, uzun, kısa malûmat vermektedir.

Ertesi Sabah!..

Ziyafet bitmiş, tüyler ürpertici bu vahşet sahnesinin üzerine de gecenin kalın ve siyah perdesi inmişti..

Sabah güneşi altın huzmelri ile gecenin muzlim rengini kovarken Şam meydanının feci ziyafet artığını da bütün dehşeti ile meydana koymuş oluyordu.

Abdullah meşum ve kanlı eserinin son temaşasında bulunmak için bu sabah erkenden meydana gelmişti.

Birbiri üstüne kıvrılarak büzülerek yığılmış insan cesetlerini, kendi kanlı eseri olan bu cinayet levhasını vahşî bir gururla seyretti.

Sonra müntakim bir takallüsle sırıtan simasında gaddar bir tebessüm yer buldu. Kenetlenen dişlerinin arasından bir sırtlan ıslığı gibi şu emir çıktı:

— Leşleri ayırnz!. Yanyana sıraya diziniz!. Ve şehrin bütün köpeklerini buraya sevkediniz. Beni Ümmiyenin son kalan enkazı o hanedanı tesis eden köpek gibi köpek lere taam olsun!. (1)

Ölülerin Ortasında!.

Bu emir de tatbik edildi.

Naaşlar ayrıldı, sıralandı. Bunların arasında kalan Abdullah Bin Ali, kindar iltimalarla yanan nazarlarını cesetlerin üzerinde dolaştırmağa başladı.

Ölüden ve ölülerden meydana gelmiş bu leş dizisini başından ta sonuna kadar herbirini ayrı ayrı tetkik etmek suretile süzdü.

Abbasi askerlerinin kanlı kılıçları altında can vermiş olanların hepsi de kimi Kûfede, kimi Basrada, kimi Mısırda, Cezirede valilik etmiş yüksek idare memurları da veya Emeviye saltanatının son kalan mensupları idi.

Abdullahın Hiddeti!.

Birden Abdullahın yüzünde evvelâ hayret sonra da hiddet izleri belirdi.

Gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi açıldı. Korkak tavırlarla kendisini takip eden maiyetine döndü. Yanyana sıralanmış ölüleri bile sarsacak bir ses koca meydanda akisler bırakarak yayıldı:

— Yok.. Bunların.. Ölülerin arasında Abdurrahman yok!. Muaviye bin Hüşşamın oğlu, Abdülmelik bin Mervanın torunu Abdurrahman yok!.. Halbuki ben onu akşam buraya Emevîlerin başlarına yıktığım çadıra girerken gözlerimle gördüm..

Bütün maiyet halkı, hiddetten köpüren Abdullahın karşısında titremeğe başladılar..

Hiç Kabil mi,

Evet.. Nasıl kabil olabilirdi?

Siyah elbiselilerin keskin kılıçlarından meydana gelmiş ölüm çemberi arasından nasıl olur da bir fert kurtulabilirdi?

Bunun imkânsızlığını gören Abdullah büsbütün emin olmak için ateş saçan gözlerini bir kere daha ölüler üzerinde dolaştırdı.

Abdurrahman yoktu..

Sade Abdurrahman değil, kardeşi de yoktu..

Yıkılan, yokedilen koskoca Emeviye saltanatının en kuvvetli varisi olan Abdurrahman bin Muaviye ile kardeşi ölülerin arasında değildiler..

Ölüm Çeberi!...

Cesetleri saydılar .

Doksan naşa bedel meydanda seksen sekiz ölü vardı..

Artık muhakkaktı.. Emeviyelilerin son kalan varisi siyahlıların ölüm cemberinden kurtulmağa muvaffak olmuştu.

Abdullah bin Ali asabiyet ve hiddetten yerinde duramıyor, ağzından köpükler saçarak bağırıyordu.

— Abdurrahman yok.. Ben bütün bu seksen sekiz kişiyi sırf içlerinde Abdurrahman olduğu için öldürttüm. Beni Ümmiyelilerin son hükümdarı Mervanın mızrağa taktığımız kesik kafası elde ettiğimiz büyük zaferi hiçbir vakit daimî olarak muhafaza edemezdi. Vakıa Mervan hükümdardı. Fakat korkulacak bir hükümdar değildi. O öldürüldükten sonra en büyük tehlike Abdurrahmanın yaşaması idi. Ben, yeni kurulan Abbasî saltanatının baka ve şevketi için Abdurrahmanın vücudunu ortadan kaldırmak istedim. Burada sıralanmış yatan seksen sekiz kişiyi de sırf onun için öldürttüm. Eğer Abdurrahman ele geçemezse istiklâlimiz ve saltanatımız uğrunda senelerdenberi dötüğümüz yüz binlerce insan kanı hedrolmuş demektir!.

Derhal ve bütün kuvvetlerimizi harekete getirerek dört tarafa dağılmalı.. Yalnız Arabsitanı değil icap ederse bütün dünyayı altüst ederek Abbasî saltanatının bu en büyük düşmanını, en korkunç tehlikesini ortadan kaldırmalıyız.

★

Abdullah bin Alinin hakkı vardı: Emeviye saltanatının son varisi Abdurrahman hayatta olduğu müddetçe Abbasilere rahat ihtimali yoktu.

Hemen o gün Şamda mevcut bütün askeri kuvvetler beş kola taksim edildi. Başlarına kanlı ihtilâlde en fazla adam öldürmekle şöhret bulmuş beş kumandan tayin edildi. Bütün Arabistan şehirlerine de ayni suretle hareket edilmesi için emirler gönderildi. Tehlike haberi verildi.

Ziyafet Artığı!..

Akşama doğru siyahlılar batmakta olan güneşin kızıl iltimaları altında parlayan yalın kılıçları sallaya sallaya siyah ksraklarına binmişler, bir intikam savleti ile Arabistan çöllerine Abdurrahmanın takibine atılmak için Şamı terkederlerken şehrin sokaklarından boğuk ve insan sesine benzemiyen vahşi bir uluma sesi yükseliyor ve bu uluma sesleri cinayet meydanına doğru yürüyordu. Şam köpekleri ziyafet gecesinin feci artığını yemeğe seksen sekiz Emevî leşinden kendi hisselerini almağa gidiyorlardı!..

★

Filhakika Abdurrahman ve kardeşi Şam ziyafetinin kanlı eğlencelerinden kaçmağa muvaffak olmuş lardı.

Abbasiler Abdurrahmanı yakalayabildiler mi? Hayır.. Ve pek az sonra bir romandan daha heyecanlı sergüzeştler geçiren Abdurrahman Endülüste yeni bir Emeviye saltanatı kuracaktı.

(1) **Emeviye saltanatını kuran (Muaviye) idi. (Muaviye) ismi de (Erkeğe susamış kancık köpek) manasına gelmektedir. Abdullah bin Ali buna işaret etmek istemiştir.**

Johor Mihracesinin gönlünü çalan kız

Mihracenin derdine deva bulan kız Mis Hill imiş!....

Jhor Mihracesi, bir Amerikalı kadınla evlenmişti. Evinden çabuk sovuduğu için onu boşadı. Mihrace kanunu bu.. 64 yaşında bile fıkır fıkır kanı kaynıyor.

Mihrace, Amerikalı karısından ayrıldıktan sonra, zevkine göre, bir genç kadın araştırmaya başladı. Maiyeti, onun istediği tipte kadınlar ararken, o, gazeteleri, mecmuaları karıştırarak resimlere bakıyor, seyahatler yaparak ideal sevgilisini, bir yerde keşfetmeğe çalışıyordu.

Mihrace, nihayet, bir sinema filmin de gördüğü bir kadın tipine bayıldı. Bu, sinema yıldızlarından dilber Doroti Lamur'du. Onun hemen hemen çıplak hali, Mihracenin kanını kaynattı. İhtiyar Mihrace, eski binbir gece masallarında olduğu gibi, kadına resmini görmek suretiyle âşık oldu ve etrafın dakilere:

— İşte benim tahayyül ettiğim kadın.. Çabuk, bunu bana isteyiniz.

Diye emreder.

Her şeyden bihaber olan sinema yıldızı Doroti Lamur'a müjdeler gidiyor. Beride, emsalsiz servetine, koskoca bir diyara hükmetmesindeki şan ve şöhretine güvenen Mihrace, teklifinin derhal kabul edileceğinden emin, muvafakat cevabı bekliyor ve izdivacının emsalsiz bir şekilde tesidi için hayalî programlar hazırlıyordu. Fakat..

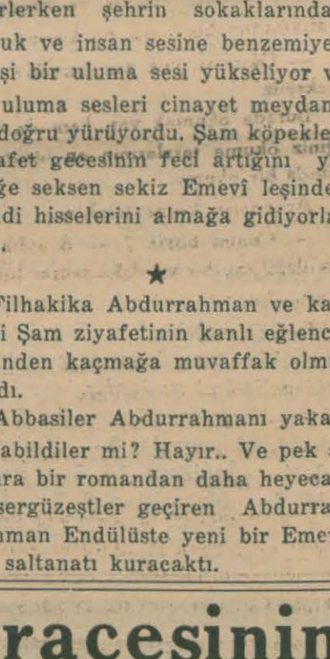

Mis Lydia Hill

Evet fakat.. Çünkü dilber sinema yıldızından gelen cevap pek tuhaftı. O:

«Beni istiyeceğinize, ne için Holivu da gelerek Olimp Branda ile evlenmiye teşebbüs etmediğinize hayret ediyorum.»

Demişti. Mihrace, bu cevaptan bir

Devamı 7 inci sayfada

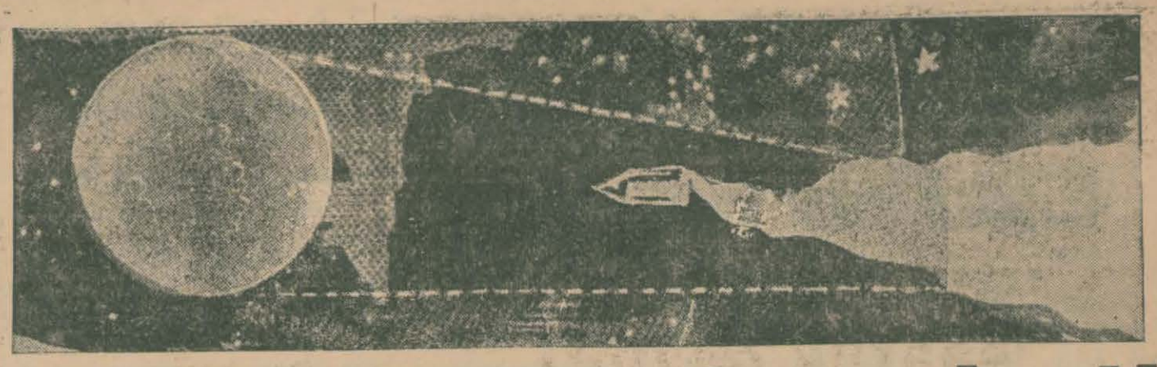

Dünya - Ay Seyahati

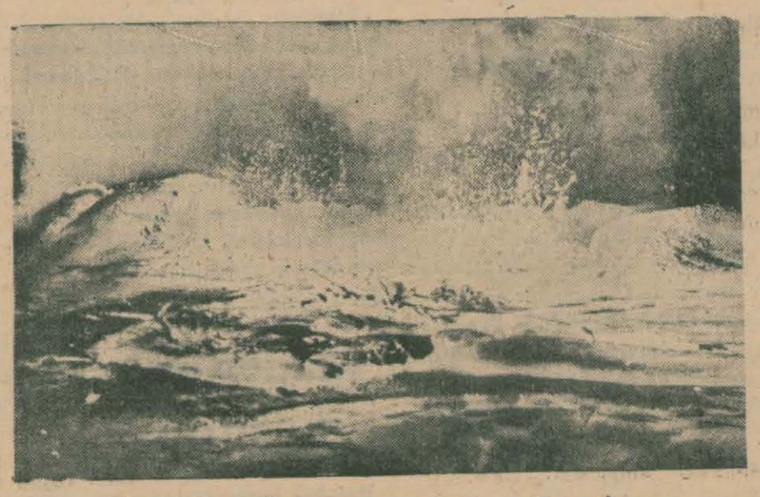

Fezada (Yıldızarası seyahat) acentesinin bir "astrobüs„ i ile bir seyahat

Olamaz! Demeden evvel etrafınıza bir bakın!..

Dünkü nüshamızda Astrobüs adı verilen bir havaî katar sayesinde dünyadan aya seyahat etmenin fennen mümkün sayıldığını bir Fransız gazetecisinin yazılarından nakil suretile okuyucularımıza bildirmiştik.

Bugün de Astrobüsle dünyadan kamere müteveccihen yola çıkmış olan yolcuların yolda karşılaşmalarının muhtemel olduğu hadiseleri ayni membadan nakilde devam ediyoruz:

"Astrobüsün sürati şayet saatte (40,000) kilometreden azsa, aya varmak imkânsızdır. Şayet sürat bu miktara varırsa arzın cazibesinden kurtulmak mümkündür.

Arzın cazibesinden kurtulduktan sonra Astrobüs için bir tek tehlike vardır ki o da âletin pervanesi duracak olursa Astrobüsün artık ilerleyemiyeceği ve âletin mini mini bir sigara haline gelip dünyanın etrafında kıyamete kadar dönmeğe mahkûm kalacaktır.

Yolcuların riayete mecbur oldukları bir takım sıhhî tenbihat da vardır: Meselâ kanın birdenbire baştan çekilivermesi, ayakların uyuşması, hafıza noksanı yani unutganlık gibi arızaların önüne geçmek için her yolcunun dünyaya bakmaması, Astrobüsün merkezine arka arka çevrilmemesi lâzımdır. Hatta icap ettiği kadar mukavim olmayan yolcular bir uyku ilâcile uyutulduktan sonra seyahate çıkarılırlar.

SEYAHATİN ZEVKLERİ

Ancak Dünya - Ay seyahatinin bu rahatsız edici müziç dakikaları pek az sürer, ancak birkaç yüz kilometrelik bir sahaya inhisar eder. Zira Astrobüs yükseldikçe arzı ncazibesi azalır ve (120) kilo metre yüksekliğe varılınca vücuda bir hafiflik, bir ferahlık hissolunmaya başlar. Artık bu dakikadan itibaren insan kürrei arzda iken edindiği adetlerden yavaş yavaş vazgeçmeğe başlamalıdır.

İnsana öyle gelir ki vücudu mevcut değildir. Başın omuzlar üzerin de omuzların geyrekler üzerinde geyreklerin bacaklar üzerinde ve bacakların da ayaklar üzerinde hiç bir ağırlığı kalmamıştır. İnsan kendini kuş tüyü kadar hafif hisseder, küçük bir kol hareketi yaptnız mı havada balık yüzer gibi yüzersiniz. Hafifçe kalkınmak isterseniz bir şimşek süratile tavana fırlayıverirsiniz.

Hulâsa hareketlerinize dikkat etmek, kendinizi kollamak lâzım gelir. Etrafımızda cansız eşyada, tıpkı insanlar gibi, boşlukta her vaziyette muallâk kalabilirler. Sanki bunları bir hokkabaz göze görünmiyen tirelerle boşluğa asmıştır. Elinizden kitabınızı bıraktınız mı? Kitap yere düşer düşmez ve muallakta kalır. Mürekkep hokkasını devirecek olursanız hiç telâş etmeyiniz, zira mürekkep hokkadan akmayacaktır. Masa, iskemle gibi eşyanın artık bir faydası yoktur. Çünkü hangi vaziyeti alacak olursanız bir yorgunluk hissetmezsiniz. İskemlesiz iskemlede oturuyormuş gibi rahat edersiniz. Tabağınız masanızın üzerinde duruyormuş gibi kendiliğinden önünüzde durur. Hatta Astrobüs tepetaklak gelse bile tabaklar altüst olmaz, Sizin rahatınız yine bozulmuş olmaz. Hatta daha iyi olur; çünkü dünyayı daha rahat seyredebilirsiniz..

İşte bu istisnaî şartları nazarı dikkate alan mühendisler Astrobüsün her tarafına yolcuların tutunabilmeleri için, madenî kulplar, tutamaklar serpmişlerdir. Elinizi nereye uzatsanız bir kulp, kapı tokmağına benziyen tutunacak bir istinat noktası bulabilirsiniz. Tavan, döşeme, duvarlarda çarptığınız zaman bir yerinizi acıtmamaları için yaylı tertibatla bezenmiştir.

Hulâsa insan Dünya - Ay seyahatinde her hareketini ölçerek yapmak mecburiyetindedir. Zira dedik ya! Mini mini bir gayret korkunç nisbetler alabilir.

YEMEK MESELESİ

Şimdi asıl mühim bir meseleye temas edeceğiz: Yiyip, içmek meselesi. Bu iş de iyice düşünülmüş yolcu elini uzatır uzatmaz istediğini alabilmesi için icap eden her şey yapılmıştır.

Dünya - Ay seyahatinde ahnacak en müsait gıda sulu şeylerdir. Lâstik bir boru vasıtasile yolcu gönlünün sevdiği içkiyi içebilir.

Sıcak süt ve çay gibi şeyleri almanıza ihtiyaç yoktur. Zira fezanın boşluğu içinde su ancak (24) saatte kaynar. Bu itibarla ısınmak için sıcak şeylerden ziyade konyak gibi, likör gibi ısıtıcı şeyleri tercih mecburiyetindesiniz.

Karnınızı doyurduktan sonra bir az dışardaki manzara ile meşgul olursunuz tabiî.. Görüyorsunuz kap kara bir boşlukta seyahat ediyorsunuz ve bu zifiri karanlık içinde mil yonlarca şahap, kuyruklu yıldız alev alev yanan meşaleler halinde etrafınıza yağıp duruyorlar. Ne mükemmel bir şehri âyin.. Bunlar bazan saniyede (100) kilometre süratle çatırdayarak ilerliyorlar ve bunlar binbir renkli kıvılcımlar saçarak dağılıyorlar, tuzla buz oluyorlar.

Her taraf bir kor yağmuru içinde.. Astrobüsü idare eden kaptan için en mühim mesele bunlardan birisile çarpışmadan, çatışmadan aya kadar varabilmektir.

Bir noktada Astrobüs duruyor ve yolcular, dalgıç elbisesine benziyen, hususî elbiseleriin giyiyorlar, ellerine boşlukta ileriye, geriye hareket edebilmelerine yardım decek tabancaya benziyen bir âlet alıyorlar ve kendilerini boşluğa koyuveriyorlar.

BULUTLAR ÜZERİNDE DOLAŞMALAR

Merak etmeyin düşmezsiniz ve yanıp tutuşan milyarlarca nur ve hüzmeleri arasında tıpkı suda yüzüyormuşsunuz gibi fezada gezip dolaştığımızı hayretle göreceksiniz. İnsan böyle bir manzarayı yaşamak için bu seyahatin thlikelerine, yorgunluklarına hiç katlanmaz mı? Ne nefis, ne emsalsiz, ne görülmemiş bir manzara!.. Kendinizi fezanın boşluğu içinde mini mini bir yıldız, bir seyyare halinde dolaşır hissetmenin zevkine hudut çizilir mi hiç?..

Ancak bu havaî gezintilerde bir seyyarenin yolu üzerinde bulunmamaya, bir haceri semavî ile karşılaşmamaya dikkat etmek lâzımdır. Yoksa insan param parça olur.

AYA YAKLAŞIYORUZ!..

Bu ufak eğlenceden sonra yolcular tekrar Astrobüse dönüyorlar ve âlet yeniden harekete başlıyor.

Artık dünya feza boşluğu içinde kaybolmuştur ve ay da dakikadan dakikaya büyüyen bir cihandır.

İşte (34) dakikada (187000) kilometrelik bir yol aldık. Demek ki saatte (200,000) kilometrelik bir süratle aya yaklaşıyoruz.

Biraz sonra kamerin cazibesi mıntakasına da girmiş olacağımızdan bu sürati biraz hafifletmek lâzım. Aksi takdirde Astrobüs aya fazla süratle inecek ve param parça olacaktır.

Bunun için pilot Astrobüsü döngeri eder yani âleti sevkeden pervane bu sefer tıpkı tornistan eden bir vapur gibi, onu kamerin cazibesine karşı mücadele eden bir kuvvet haline getirir ve kamere (300) metre yaklaşınca büyük paraşütü açar.

Artık aya adam akıllı yaklaş - tık: Bembeyaz, gümüş kadar beyaz bir saha. Tepeleri eflâke ser çekmiş dağlar, korkunç uçurumlar, katılaşmış lâv deryaları.. Uzaktan uzağa dünya parlak bir seyyare halinde pırıl pırıl ışıldyor. Hatta (Himalaya) dağları bile bir gölge halinde göze çarpıyor.

İşte ay sakinleri de bizi karşılamıya çıktılar. Amanın ne iğrenç mahlûklar bu aylılar!.. Kulakları yok, boyları kısacık.. İnsandan ziyade masalardaki cücelere benziyen insanlar..

Aylıların gümrük memurları da var mı? Burası malûm değil. Ancak seyahatimizin sonuna gelmiş olduğumuzdan Astrobüs yolcuları - nın ayda rahat rahat gezip dolaşmalarına intizaren bu hayalî seyahatın fennî ve ilmî neticesini de biraz izah edeyim

★

Yukardaki satırlar size belki muhayyile mahsulü bir buluş gibi gelir. Halbuki bu satırlara nihayet vermeden evvel sizlri temin etmek isterim ki (yıldızlar arası fezada seyahat) nazariyesi tatbiki gelmiş olan bir nazariyedir. Bunu birçok âlimler, fen adamları iddia ediyor lar, Demek ki yukarıda tasvir ettiği (Dünya - Ay seyahati) yapılması fennen mümkün olan bir seyahattir.Bugün saatte (100) kilometre süratle fezada ilerliyecek bir havaî fişek imal edilebiliyor ve bu fişek elektrik mevcelerile sevk ve idare olunuyor.

Oberth ismindeki bir Alman âlimi lâboratuvarında imal etmiş oldu ğu bir fişeğe satte (14000) kilomet relik bir sürat verebilmiştir.

Amerikada profesör Goddard üç metre boyunda bir fişeği fezaya sevketmiş ve bu fişek hareket ettiği noktaya sapasağlam bir halde dönmüştür. Fişekteki âletlere, baro metrede dahil olduğu halde hiçbir şey olmamıştı.

Bugün İngiliz, Fransız, Alman âlimleri fezada seyahat meselesinin halli için uğraşıyorlar. Yakında Parisle Nevyork arasındaki mesafeyi (23) dakikada katedecek, Paristen Tokyoya da (32) dakikada gidilebilecek bir posta Astrobüsü yapılmak üzeredir.

Şimdilik ancak posta taşıyacak olan bu havaî Astrobüsleri hareketa getiren kimyevî mahlûller sayesinde dünyadan kamere (49) saatte, Ütaride (48) günde, Merihe 90

Devamı 7 inci sayfada

HİKÂYE

Eski bir hatıra..

Hemen hemen beş on sene oluyor.. Yağmurlu bir akşamdı. Bu yağmurlu akşamın saat yedisinde şimdi adını hatırlıyamadığım bir kızla buluşacaktım. Sevgilimin adını unuttum. Ama, o akşamın bütün sahnelerini vüzuhla hatırlıyabiliyorum.

Yağmur durmadan yağıyordu.

Bununla beraber bu, eylülün tatlı bir akşamı idi. İnsan havada hâlâ yazın sıcaklığı ve gevşekliğini duyabiliyordu.

Sevgilimle bir bekleme salonunda buluşacaktık.

Ben ondan evvel gelmiştim. Az mumlu bir elektrikten ampulünün hafif ve mavimtrak ışığı bekleme yerine adeta hüzünlü bir loşluk vermişti. İçeri girenler hemen şemsiyelerini kapıyorlardı ve dökülen yağmur damlaları zeminin üstünde yılankavî yollar çiziyordu.

Bir köşede bir tibbiyeli her yeni geleni sinirli sinirli süzüyordu. Kapının karşı tarafında yaşlı bir hanende biraz evvel tanıştığ iki kadn la oturmuş konuşuyordu.

Bana gelince, mütemadiyen salonun içinde bir aşağı bir yukarı dolaşıyordum. Gözlerim, dışarıda, yağmurun ince dokuması arasında beklediğimin gölgesini aramakla meşguldü.

Randevümüz tam saat yedideydi. Halbuki saat yediyi çeyrek geçiyordu. Ben saate bakarken bir zabit içeri girdi..

— Ama da pis hava! diyerek kasketinin üstündeki yağmur damlalarını sildi.

Daha sonra içeri genç ve güzel bir kız girdi. Arkasından da bıyıklı bir ihtiyar. Adamın haline bakılırsa genç kızı takip ettiği anlaşılıyordu.

Kız gelip arkasını bana dönerek oturdu. Uzun boylu idi. Mavi bir pardesü giymişti. Nedense dikkatim bu yeni gelendere çevrilmişti.

Gitgide vakit geçiyor ve girip çıkanların ardı kesilmiyordu. Nihayet vapur geldiği genç kız kapı açılınca koştu ihtiyar adam da arkasından..

Saat yedi buçuğu bulmuştu. Kendi kendime:

— Artık gelmiyecek! dedim.

Bununla beraber oradan ayrılamıyordum. Bu yağmurlu ve hüzünlü akşamın içinde insanların hali bana dokunuyor ve her nedense yerinmen kımıldayamıyordum.

Bu sırada toplu bir kalabalığın sokaktan geçtiğini gördüm. Kadınlar küçük ayaklarile iskarpinlerini korumağa çalışarak yürüyorlar kâh kayboluyorlar ve kâh bir ışığın altında birdenbire görünüyorlardı.

Uzaktan sevgilime benzer birisi geliyordu. Herhalde odur!„ diye mırıldandım. Boyu, posu, yürüyüşü.. Fakat biraz sonra, yanıma gelince bunun ihtiyar ve çirkin bir kadın olduğunu gördüm..

Aradan bir müddet geçti. Kapıda duruyordum. Bir kadın:

— Pardon!

Diyerek içeri girmek istedi. Çekildim ve yeni gelen kadın gözlerimle takip ettim. Tam ampulün altına oturdu. Genç, güzel ve cana yakın bir sarışındı bu!. Karşısına geçtim ve ona bakmağa başladım. Onun da bakışları bir lâhza üzerimde durdu fakat sonra sükünetle başka tarafa çevrildi.

Üstünde vücudunun bütün inhinalarını meydana çıkaran bir muşamba vardı. Kımıldadıkça güzel hatları göze çarpıyordu.

Çantasını açarak içindeki bozuklukları büyük bir dikkatle saymağa başladı.

— Galiba bir mağazadan geliyor! diye düşündüm.

Gözlerimi ondan ayırmıyordum. Bir aralık dudakları, bir şeyler mırıldanıyor gibi kımıldadı. Sonra ansızın bakışlarını yine üzerime dikti. Ben de gözlerimi kırpmadan ona bakıyordum.. Sinirli bir duruşu vardı. Bu asabiyet içinde daha ziyade cana yakın oluyordu..

Şimdi, o kadının o akşamki hırçınlığının bütün teferruatını hatırlıyorum. Bir aralık bakışlarında bir sertlik peydahlandı; ve birden sol elinin eldivnini çıkardı. Bu hareketine dikkat ederken parmağında duran bir alyans gözüme ilişti.. Gülümsedim.. Bu hareketile şunu demek istiyordu:

— Görüyorsunuz ya başkasına aidim. Israrınız beyhude..

Onun bu samimî ve şirin ihtarı bana o kadar dokundu ki.. Hemen gözlerimi başka tarafa çevirdim.

Tam bu sırada arkamdan birisi kolumu tuttu. Daha dönüp bakmadan beklediğimin sesini duydum:

— Bonsuvar Saim! Görüyor musun hava ne kadar fena!..

Hikâyeci

İthalât ve ihracat kararnamesine ilâveler

Muhtelif memleketlere yapılacak kihracat ve idhalât hakkındaki kararnamenin sureti tatbikine dair olan talimatnameye bazı ilâveler yapılmıştır. Birleşik Amerikaya ihraç olunacak mallar meyanına bilumum deriler de ilâve edilmiştir. Mısıra ihraç edilecek tütüne aid (Yalnız ayni tacir tarafından ve bu tebliğin yapıldığı tarihten itibaren bir sene zarfında da ihraç edilmek şartiyle F. O. B. kıymeti 500.000 lirayı geçerek ihracat fazlası için) kaydi şu şekilde değiştirilmiştir.

(Bu tebliğin yapıldığı tarihten itibaren ihraç olunacak tütün F. O. B. kıymeti yüzde 50 si için) diğer taraftan ihracattan önce idhalâtta bulunmak istenildiği takdirde idhalât ve ihracat ayni tacir tarafından yapılmak şartiyle idhal malının C. İ. F. kıymetine müsavi bir banka teminat mektubu, idhalât ve ihratın ayni tacirler tarafından yapılması halinde idhalâtın C. İ. F. tutarı Cumhuriyet Merkez bankasına nakden yatırılacaktır.

Atatürk köprüsünün dubaları

İstimlâk işlerine bir buçuk milyon lira harcanacak

Atatürk köprüsü inşaatı devam etmektedir. Müteharrik dubalardan başka tekmil dubalar yerlerine konmuş, birbiirne eklenmiştir. Müteharrik dubalar da yakında yerlerine konacak-böylece, köprü dubaları bir ay sonra kâmilen yerine konmuş olacaktır. Bundan sonra köprü üstü inşaatı başlıyacaktır.

Köprünün iki tarafındaki yollar bir buçuk milyon lira harcanmak suretiyle meydana getirilecektir. Belediye fen işleri imarı şubesi müdürlüğü yol inşaatı esnasında istimlâk edilecek sahanın kadastrosunu, kadastro müdürlüğüne hazırlatmıştır. Bu civardaki istimlâk muamelelerine başlanmıştır. İstimlâk muameleleri 1938 senesinde tamamlanmış olacaktır.

Maden amelesi kongresinde

Belçika münakalât nazırı mühim bir nutuk söyledi

Brüksel, 19 (A.A.) — Münakalât nazısı B. Marck, Brüksel Hıristiyan maden amelesi işçilerniin kongresinde söylediği bir nutukta, istisnasız her Belçika hükûmetinin kral tarafından çizilmiş olan istiklâl politikasını tatbike karar vermiş olduğunu kaydederek demiştir ki:

«Belçika, herkesle dost fakat hür olmak istiyor. Belçika, barışın lehine bütün kuvvetini kullanacaktır. Fakat kendisinden serbest mürür hakkı istenemez. Bütün ihtiyat tedbirleri alınmıştır.

Sular idaresinin yeni faaliyeti

Sular idaresi şehrimizdeki su şebekelerinin tevsi ve takviyesine devam etmektedir. İngiltereden getirilen makinelerin montajı yakin zamanda biteceğinden hali hazırda tevzi edilmekte olan 42 bin metre mikâplık su miktarı 20.000 bin metre mikâbı daha fazlalaşacaktır. Sular idaresi bilhassa Kadıköy merkezini ıslâh etmektedir. Şimdiye kadar yeni yapılan şebekelerle bu havalinin su ihtiyacı tamamen temin edilmiştir. Bu arada Kuzguncukta yeni bir terfi merkezi yapılmıştır. Ve İçerenköy, Göztepe civarına giden büyük boruların tefrişine başlanmıştır. Boruların inşaat işleri bir buçuk aya kadar nihayetlenmiş olacağından Kadıköy cihetinin tevzi vaziyeti de bu zamana kadar tamamen düzelmiş bulunacaktır.

SPOR

ATLETİZM

Kadınlar arasında Avrupa şampiyonası

Viyana, 19 — Burada yapılmakta olan kadınlar arasında Avrupa atletizm şampiyonlarının neticeleri şunlardır:

200 Metre Koşu:

1 — Stanislova Valosieviç (Lehistn) 23,8 saniyede. 2 — Kete Kravs "Almanya,, 23.4 saniyede. Yeni Almanya rekoru. 3 — Fenni Koen "Hollanda,, 24.9 saniyede. 4 — İda Erl "Almanya,, 25 saniyede. 5 — Doroti Saunders "İngiltere,, 25 saniyede. 6 — Halmers "İngiltere,, 25 saniyede.

Disk:

1 — Gizela Mavermayer "Almanya,, 44.80 metre. 2 — Hildegard Somer "Almanya,, 40.95 metre. 3 — Pavla Molenhaver "Almanya,, 39.81 metre. 4 — Lundström "İsveç,, 38.11 metre. 4 — Cejzikova "Lehistan,, 36.51 metre. 5 — Gabriş "İtalya,, 35.35 metre.

Cirid:

1 — Lisa Galuis "Almanya,, 45.35 metre 2 — Suse Pastors "İtalya,, 44,14 metre) — Luise Krüger "Almanya,, !).49 metre. 4 — Ştifel "İsviçre,, 40.50 metre. 5 — Lavis "Letonya,, 40.)0 metre. 6 — Valisieviç "Lehistan,, 35.35 metre.

Yüksek Atlama:

1 — Dora Ratijen "Almanya,, 1.70 metre,) — Bolya Sak "Macaristan,, 1.64 metre. 3 — Balen Blanken "Hollanda,, 1,64 metre. 4 — Grafin Solms "Almanya,, 1.64 metre. 5 — Kosnet "İngiltere,, 1.5 metr. 6 — Gradner "İngiltere,, 1.5 metre.

4×100 Metre Bayrak Yarış:

1 — Almanya, 46 saniyede. 2 — Lehistan, 48.3 saniyede. 3 — İtalya 49.4 saniyede. 4 — Macaristan 50.8 saniyede. 5 — Norveç, 51.1 saniyede.

Viyanada:

Viyana, 19 — Kadınlar arasında ilk defa yapılmakta olan Avrupa atletizm şampiyonasının umum tasnif neticeleri şunlardır.

1 — Almanya, 96 puvanla, 2 — Lehistan, 29 puvanla. 3 — Hollanda, 1. 4 — İngiltere, 15, 5 — İtalya, 11. 6 — Macaristan, 8. 7 — İsveç, 3. 8 — İsviçre, 3. 9 — Letonya 3. 10 — Norveç. 2 puvanla.

Belçika, Danimarka, Estonya, Finlandiya puan almamıştır.

Almanya — Lehistar Futbol Maçı

Almanya ile Lehistan millî futbol takımlar arasında beşinci defa olmak üzere tekrarlanan maç, Alman millî takımının 4 — 1 galibiye tiyle neticelenmiştir.

Birinci haftaym 1 - 0 Almanların lehine biten ve bu karşılaşmada Lehlilerin hücum hattı işliyemiştir. Lehistan millî takımında en ziyade dikkat celbeden oyuncular, kaleci Madejski, merkez muavini Niyts, solaçık Vodarz ve Soliç Vilmovsikdir.

Buna mukabil Alman millî takımının müdafileri mükemmel bir oyun göstermişlerdir. Kaleci Jakob, muavin Kupfer, Kitzinger, muhacimlerden Haneman, Ştro ile Şön muvaffak olmuşlardır. Almanlar ilk sayılarını 35 inci dakikada Gavşelin ayağı ile yapmışlardır.

Lehliler beraberlik sayılarını ikinci haftaymın beşinci dakikasında yapmışlardır.

Danimarka — Norveç Futbol Maçı

Olluval stadında, kral ve veliahtın da hazır bulunduğu 35.000 seyirci önünde yapılan Norveç - Danimarka millî futbol takımlar maç 1 — 1 beraberlikle neticelenmiştir. 33 üncü dakikada sağaçıkları Arnesenin ayağı ile Norveçliler ilk sayıyı kaydetmişlerdir. On dakika sonra Danimarkalıların sağiçleri beraberlik sayısını yapmıştır.

Şimal davletleri arasında yapılan bu turnuanın neticesi Stokholm da 2 ilkteşrinde yapılacak olan İsveç — Norveç karşılaşmasından sonra anlaşılacaktır. Kupayı kazanmak için Norveçlilerin bir puana ihtiyaçları vardır.

Nevyork, 19 — Atlantik kupası için gemiciler arasında yapılan enternasyonal futbol turnuasının "Bergensfjord,, Norveç vapurunun ekibi kazanmıştır.

"Bremen,, transatlantikinin ekibi karşılaşmasını iki defa beraberlikle bitirmiştir. Gelecek yıl yapılacak olan turnuanın ilk karşılaşması için çekilen kura neticesinde Bremen transatlantikinin futbol ekibi bir nisanda Nevyorka gidecektir.

İtalyanlar Merkezî Avrupa Kupasından Çekiliyorlar

Geçenlerde Roma ve Peştede İtalyan ve Macar takımları arasında yapılan Merkezî Avrupa kupası dömi final maçlarında bazı hâdiseler çıktığını yazmıştık. Peştede cereyan eden bu nahoş hâdiselerden sonra İtalyan futbol federasyonu merkezî Avrupa kupası maçlarından çekilmeğe karar vererek beynelmilel federasyona müracaat etmiştir. Federasyon İtalyanların bu kararını tetkik etmek üzere önümüzdeki ayın sekizinde Bükreşte bir toplantı yapacaktır.

Süleymaniye Sahasının Küşat Resmi yapılıyor

Önümüzdeki pazar günü Süleymaniye klübünün Samatyadaki sahalarının küşat resmi yapılacaktır. Bu münasebetle klüp, kuruluşunun yirmi sekizinci yıldönümünü büyük merasimle kutlulayacaktır. Türene 12 de verilecek büyük bir ziyafetle başlanacaktır.

Bundan sonra sahada bir resmi geçit yapılacak müteakiben müsabakalara geçilecektir. İlk olarak iki senedenberi önüne gelen bütün takımları (!) büyük sayı farklarile mağlûp eden matbuat takımıyle Süleymaniye tekaütleri bir maç yapacaklardır. Süleymaniye tekaütleri bu maçı her ne pahasına olursa olsun kazanmak için hafta içinde iki antreman yapmışlardır. Bundan sonra Galataray ve Süleymaniye birinci takımları arasında bir müsabaka yapılacak ve merasime nihayet verilecektir.

Avrupa Muhteliti İngilizlere Karşı

Geçen gün Avrupa muhtelitinin İngiliz millî takımiyle karşılaşacağını yazmıştık. Son gelen Avrupa gazetelerinde okuduğumuza göre İngiltereye karşı çıkacak olan Avrupa muhteliti teşekkül etmiştir. Bu kânunuevvelde yapılacak olan bu oyuna iştirak etmek üzere İngiltere takımı da bugünlerde tesbit edilerek çalışmağa başlıyacaktır. Avrupa takımına Fikretin iştirak edeceği hakkında son zamanlarda çıkan şayialar tamamen asılsız olduğu anlaşılmıştır.

Prost Bursanın da Planını yapacak

Şehircilik mütehassısı Prost bugün Karabükten İstanbula dönecek, imar plânının hazırlanması işlerile tekrar meşgul olmağa başlıyacaktır. Bursa belediyesi Bursanın imar plânını Prosta hazırlatmak istdiğinden yakında bir heyet gelerek Prostu Bursaya götürecektir. Nâzım plânın detapları imar dairesi mimarları tarafından Prostun nezareti altında hazırlanmaktadır.

Sultanahmette yapılacak Adliye sarayı yüzünden çıkan ihtilâf Prosta anlatılmıştır.

Prost, plânında Sultanahmet civarını hükûmet mahallesi olarak ayırmış ve imar plânını ona göre hazırlamıştır.

Hükûmet mahallesinin başka bir tarafta yapılması şimdilik düşünülmemektedir.

RADYOLİN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Görünmiyen Düşman

No. 14 L. Bercmen

(İtizar: Dün romanımızın ikinci sütununda bir yanlışlık olmuş ve mühim bir kısım atlanmıştır. Bugün bu yanlışlığı düzelterek yeniden neşrediyoruz. Karilerimize özür dileriz.)

Artık size projelerimi, tasavvurlarımı anlatmak zamanı geldi. Buyurun yazı odama da bir parça görüşelim....

Hepsi birlikte odaya geçip koltuklara kurulduktan sonra doktor Artüs söze başladı:

— Dostlarım, bazı dehalar vardır ki bunlar mütevazı ve sönük kalmak isterler... Bir kısmı da bilâkis haris olur ve buldukça bunar... İşte ben bu ikinci katagoriye dahilim. Sözlerimi belki Mister Yund anlamıyacaktır. Lüzumlu yerlerini siz kendisine tercüme edersiniz.

Doktor bir sigara yakarak sözüne devam etti:

— Mister Ramşov siz ölümden korktunuz mu hiç?

Bu suali garip bulmakla beraber polis hafiyesi katiyetle başını salladı ve:

— Hayır hiç bir zaman....

— Ben de ilk ve orta gençlik çağlarında ölümden korkmak şöyle dursun onunla mücadeleyi kendime bayağı bir zevk edinmiştim. Ama, nasıl mücadele bir bilseniz... Ölümün mevcudiyeti ve bir gün gelip bu topraklar üzerinden beni kaldırıp getireceği bir defa bile, bir an olsun zihnimi meşgul etmedi. Bu sebeple içimde ölüm korkusu olmadığından dna herhangi bir hareketimde başkaları için harikulâde ve korkunç sayılan işler, bende tabiî ve korkusuz şekil alıyordu. Velhasıl hiç bir zaman ölümle meşgul olmuş adam değilim.

Dışarıda olanca kuvvetiyle esen rüzgâr, doktorun bu garip hâleti ruhiyesine, biraz evvel geçirdikleri heyecanda karışan, polis hafiyesi kendinde bir ürperme hissetti.

Doktor ise kendinden geçmiş, muhatabının neler geçirdiğinin farkında bile değil, sözüne devama başladı:

— Çok genç evlendim... İlk çocuğum da Tibürsdür. Bu doğuş hâdisesi vukua geldiği zaman baba olmanın verdiği zevk ile evlilik saadetim kat kat artıyordu. — O günlerden sonra baba olmaktan bahtiyarlık duymak bana nasip değilmiş — nasıl olduğu bilinemez bir hâdise, bir duygu, yahut rüyada görülen bir rüya velhasıl küçük bir hâdise ile ben de bir sıkıntı baş göstermeğe başladı. Fazla saadetin verdiği heyecanın aksülâmeli olacak... Bu saadetin bir gün elimden gitmesinden korkmağa ve bu vadide acaba ne ile neler yüzünden saadetim mahvolabilir diye düşünürken bir ok gibi (ölüm) kafama saplandı, kaldı.. Karım ölecek, çocuğuma bir şey olacak, evim dağılacak şu olacak, bu olarak bir fikri sabit halinde başıma yerleşti. Çıkarabilmenin imkânı yok... Bana rahat ve huzuru zehir eden gecemi, gündüzümü kâbus içinde geçirten ölüme karşı isyan bayrağını işte o vakit açtım. Mücadele edeceğim ve ona galebe çalacağım dedim. Uğraş tım, didindim gecemi gündüzüme kattım... Buldum, en nihayet ona da çare buldum...

Doktorun gözleri parıl parıl parlayor, koltoğa dayalı elleri büzülüyor büzülüyordu.. Fevkalâde heyecana kapıldığı her halinden belli idi.

Biraz öne iğilerek sözüne devam etti:

— Ölümle mücadele ve ona galebe çalmak, bu sözlerimi düşündükçe belki içinizden bana güleceksiniz. Mösyö Ramşov.... Gülmeyin ben deli değilim, ve böyle olmadığımı bir gün hem de pek yakın bir gün anlıyacaksınız. Evet, size hiç ölmiyecek adamı yaratacağım ben.

Mister Ramşov, rüya görüyrum zannediyrdu. Elini şöyle bir alnından geçirdi. Hayır, uyanıktı. Fakat bu diledikleri deli saçması mı idi. yoksa hakikaten doktor dediği gibi ölüme çare bulmuş muydu?

Kadehini doldurarak doktor bir hamlede onu midesine yuvarlıyarak tekrar söze başladı:

— Araştırmalarımın fennî kısımları hakkında size izahat verecek değilim. Yalnız şu kadar söyliyeyim... Vücudü beşerin tıpkı tıpkısına ayni bir vücut yaptım. Bunun kimyevî tertibatını da söyliyemeyim işinize yaramaz. Bu sunî adam, sizin gibi kalb sahibidir... Konuşuyor ve nefes alır. Bir eksiği var. O da Beyin... O eksiği de mister Yund kendi beynini vermekle tamamlıyacak.. İşte anladınız mı Mister Ramşov. Ne şekiude ölümle mücadele ettim ve ona galebe çalacağım. Bu keşfim sayesinde bir gün gelecek elbise, otomobil değiştirir gibi vücudünüzü de değiştirecek, ve eski vücudde kalan beyin ile yepyeni bir vücude malik olacaksınız.

Mister Ramşov elleri koltuğunun kenarlarına yapışmış, hayretle gözlerini açarak:

— Ne diyorsunuz, doktor böyle bir insanı yarattınız mı?..

— Evet her şey hazır... Yeni âlemin sizin, benim gibi her şeyi tamam olması için bir beyni eksik...

— Demek Yund ölecek?

— Hayır, Yund ölmiyecek... Yund beyni ile beraber başka kendisi için yapılan yeni bir vücudü de şınara keskisinden daha genç ve sağlam o vücut içinde yaşıyacak...

Polis hafiyesi şöyle bir göz kırpıyarak, yanında başka suretli bir ka vücutlü bir Yund olduğu halde Luivildeki hapishaneye dönüşünü tasavvur etti... Yundun ruh ve beyninin mazruf değiştirmekten başka bir şeyi. yapmadığını karşısında kinin Yund olduğuna hapishane direktörü Mister Frazeni inandırmağa uğraşmasına direktör inanacak mıydı?

(Devamı var)

Nafia Vekilimiz tetkik seyyahatine çıktı

(Baştarafı 1 nci sayfada)

umum müdür, devlet demiryolları hareket ve yol reisleri olduğu halde on gün sürecek olan bir tetkik seyahatine çıkacaktır. Bu seyahatin programı şöyle tesbit edilmiştir: Eskişehirden Kütahya yolile Balıkesir ve Bandırmaya, oradan da İzmire gidilecektir. Vekil İzmirde demir yollarını gözden geçirecek, oradan Menemen, Alaşehir, Bakırçay, Küçük Menderes ve Büyük Menderese giderek su işlerini gözden geçirecektir. Bu tetkikattan sonra İzmirde yapılmakta olan turistik yollarla şoseleri de görecek, oradan Aydına, Aydın da Aziziyeye geçerek yeni yapılmakta olan tünel faaliyetini gözden geçirecektir.

Nafia Vekili, buradan Afyona, Afyondan da Adana mıntakasına gidecektir. Bu mıntakada, Vekil, Adana, Silifke ve Mersin su işleri faaliyetini de tetkik ettikten sonra Ankaraya dönecektir.

Vekilimizin Gazetemize Beyanatı

Nafıa Vekilimiz Ali Çetinkaya, dün Eskişehire hareket ederken garda kendisini selâmetleyen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

— Tramvay şirketinin satın alınması etrafında yapılmakta olan hazırlıklar ikmal edilmek üzeredır. Tramvay şirketinin hali hazır vaziyetini tesbit etmekte olan komisyonun hazırladığı raporu dün tetkik ettim. Şirket murahhaslariyle teşrinievvl ayı içinde temasa geçilecektir.

Bu seyahatimde gezeceğim mıntakalardaki sulama işlerine aid faaliyetleri de gözden geçirecek, İzmir mıntakasındaki turistik yol inşaatını da tetkik edeceğim.

Ankara garı ve Etimesğut radyo istasyonu, Cumhuriyet bayramında merasimle açılacaktır.

Doğu bölgesinin Sivas - Erzurum hattı inşaatı süratle ilerilemektedir. Ray ferşiyatı, Erzincana 20 kilometre yaklaşmıştır. Erzincan hattının açılış töreninde bulunmak üzere, Cumhuriyet bayramından birkaç gün sonra Başvekilimizle beraber Erzincana gideceğiz. Başvekilimiz, bu hattı, eliyle açacaktır..

Diyarbakır - Cizre hattının da otuzar kilometrelik kısımlara ayrılmak suretiyle inşasına devam edilmektedir. Hattın yüz kilometrelik kısmı, ayrılan tahsisatla, bu yıl içinde tamamlanacaktır.

Misafir Bahriyeliler âbideye çelenk koydular

(Baş tarafı 1 incide)

lık bir halk kütlesi misafirleri şiddetle alkışlamışlardır. Amiral geldikten sonra önce Türk bahriye bandosu İngiliz millî marşını müteakiben İngiliz bandosu da Türk millî marşını çalmıştır. Amiral her iki marşı da selâm vaziyetinde dinledikte nsonra dört İngiliz bahriyelisi tarafından taşınan çelenk âbideye yerleştirilmiş ve Amiral de defteri mahsusu imzalamıştır. Bundan sonra önde İngilizler olmak üzere bahriye kıtaları âbidenin etrafında bir geçit resmi yapmışlardır. Halk bahriye kıtalarını şiddetle alkışlamıştır. Merasimden sonra kendisile görüşen bir muharririmize Amiral, Türk bahriyelilerinde gördüğü intizam ve mükemmeliyetten ve İstanbulun güzelliğinden bahsetmiş ve halkın her fırsatta kendilerine karşı gösterdiği misafirperverlikten mütehassis olduğunu ilâve etmiştir. Saat 17 de misafir Amiral şerefine Tarabyadaki, Tokatlıyan otelinde bir çay ziyafeti verilmiştir. Ziyafet çok samimi bir hava içinde etrafında hasbihaller yapılmıştır. Misafir Amiral şerefine yarın İngiliz sefaretinde bir resmi kabul yapılacaktır. İngiliz zırhlılarını dün birçok ziyaretçi gezmiştir. Gemiler yarın da umuma gezdirilecektir.

Ziyaretçiler gemilerin vesaiti ücretsiz bir surette taşınmaktadırlar.

Johor mihracesinin gönlünü çalan kız

Baş tarafı 5 inci sayfada

şey anlayamadı. Olimp Branda'nın kim olduğunu tahkik ettirdi ve anladı, ki dilber Doroti Lamur'un kendisine zevce diye teklif ettiği Olimp Branda, Holivutta küçük çocuk rolleri yapan minimini bir kızcağızdır.

Mihrace, ideal maşukasının istihzasından siyade onunla evlenemediğine üzüldü ve belki emeline nail olur diye Amerikaya bir seyahat yapmaya karar verdi. Tâ Kaliforniyaya kadar gitti. Doğrusu, seyahatinde, gördüğü, temas ettiği cilveli, şuh kadınlar onu çok teselli etti. Öyle iken, çılgın hislerini, aşk arzusunu bir türlü tatmin edemedi. Bu defa, Doroti Lamur'a benziyen bir kadın bulmak sevdasına düştü.

Mihrace, bu seyahatinde, kâh ümitlendi, kâh inkisara uğradı; fakat ideal sevgilisini bulamıyarak meyusen Hindistana avdet etti.

DANSÖZ MİS HİL

Mihrace, hayalî bir kadının arkasında böyle ümitsizlik içinde kıvranırken, Mis Lidya Hil isminde bir kıza tesadüf etti. Mis Hil, bir tiyatro kumpanyasiyle Hindistana geldi, Johor Mihracesinin sarayında temsiller verdi. Mihrace, işte bu tebsillerde genç ve dilber dansözü görerek, bu defa, gönlünü ona verdi. Kumpanya hareket ettiği zaman Londralı dansöz Mis Lidya Hil'in gitmemesi nazarı dikkati celbederek, herkes, ihtiyar âşıkın onunla evleneceğine hükmetti.

Günler, aylar geçti; fakat beklenen şaşaalı düğün vukua gelmedi. Mihracenin İngiliz dansöziyle olan macerası unutulup gitti.

MİHRACENİN YENİ SEYAHATİ

Mihrace, son günlerde, yine seyahate çıktı. Yanında müşaviri Roland Bradel olduğu halde Paristen Ceneviye geçti.

Gazeteciler, Mihracenin ideal kadın aramakta devam ettiğini tahmin ederek, onu, adım adım takip ettiler. Nihayet, Mis Lidya Hil'in de Cenevede bulunduğunu ve kızın mihrace ile bir mülâkatını keşfettiler.

Gazeteciler, güzel dansözü söyletmek istediler. O, gözlerini süzerek;

— Mihrace ile evlenmek mi? Hayır, böyle bir tasavvur yok. Mihrace ile aramızda olan münasebet, samimî bir dostluktan başka bir şey değildir.

Diye cevap verdi.

Mihracenin müşaviri Roalnd Brandel ise:

— Mis Hil'in Mihraceyi ziyaret etmesinin sebebi, Prensin hasta bulunmasındandır. Mis Hil ona bakıyor. Mihracenin hastalığının devam edeceği bir kaç gün zarfında, Mis'in itinasının hayırlı tesiri olacağı şüphesizdir.

Diyerek gazetecileri atlatmaya çalışmış ise de, iknaa muvaffak olamamıştır.

Mihracenin Mis Lidya Hil'le araba gezintileri yaptığını gören gazeteciler:

— Oh ne âlâ! Mihracenin doktoru, galiba, ona, en müessir tedavi şeklinin Mis Lidya Hil'in mevcudiyetinde olduğunu tavsiye etmiş.

Diyorlar ve bu defa, izdivacın vuku bulacağını muhakkak addediyorlar.

MİS HİL KİMDİR?

24 yaşında bulunan Mis Lidya Hil, İngiliz donanmasına mensup Hil ismin de bir bahriye zabitinin kızıdır. Dansöz kız, Hindistana seyahat ettiği zaman, annesi de, onunla beraber bulunmuştu.

Dansöz kızın, bu defa, Cenevede yalnız bulunması, onun pek yakında, binbir gece masallarındaki sultanlardan biri olacağı ihtimalini kuvvetlendiriyor.

RADYO

Ankara radyosu

21 Eylûl 938 Çarşamba

ÖĞLE NEŞRİYATI:

14,30 karışık plâk neşriyatı 14,50 plâkla türk musikisi ve halk şarkıları 15,15 ajans haberleri

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30 plâkla dans musikisi 19,15 türk musikisi ve halk şarkıları (Mukbule Çakar) 20,00 saat ayarı ve arabca neşriyat 20,15 ince saz faslı (Tahsin Karakuş) 21,00 sıhhî konuşma (doktor Vefik Vassaf) 21,15 stüdyo salon orkestrası:

1 — Tschaikovsky: No. 5 Valzer Dornrösschen

2 — „ : Romanze

3 — Levine: Humaresko

4 — Rossini: Der Barbier von Sevilla

5 — Drigo: Les millions d'Arlequin.

22,00 ajans haberleri ve hava raporu 22,15 yarınki program ve son.

İstanbul radyosu

21 Eylûl 938 Çarşamba

AKŞAM NEŞRİYATI:

18,30 dans musikisi (plâk) 10,00 türk musikisi (plâk) 19,30 keman konseri: Orhan Borar, piyano refakatile 19,55 borsa haberleri 20,00 saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen: Nezihe Uyar ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları 20,40 ajans haberleri 20,47 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev 21,00 Bedriye Tüzün Şan, stüdyo orkestrası refakatile 21,30 Necdet ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları 22,10 hava raporu 22,13 viyolonsel konseri, Muhittin Sadak, piyano refakatile 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı 23,00 saat ayarı: İstiklâl marşı son.

Dünya - Ay seyahat

Baş tarafı 5 inci sayfada

günde seyahat - nazariye bakımından mümkündür.

Şayet atomlardan istifade yolu bulunacak olursa dünyadan aya (3) saat (39) dakikada, Ütaride (36) Merihe de (49) saatte gitmek mümkün olacaktır..

Bu maksat uğrunda şimdiye kadar fen âlemi birçok kurbanlar verdi: Valiers, Tilling vesaire..

Valiers icat ettiği zatülhareke fişeğinin direksiyonunda parça parça oldu. Pelleteric sağ elinin dört parmağını feda etti.

Geçen gün fennin bu harikayı da başaracağına iman eden âlimlerden birisi büyük bir imanla:

— Emin olunuz bugün birçok kimselere hayal görünen bu mesele yakında halledilecektir.

Diyordu. Kendi hesabıma, bu bilgiç adamın kanaatine iştirak ediyorum. Çünkü fen şimdiye kadar o kadar inanılmaz şeylerde muvaffak oldu ki, torunumuzun torununun bir Astrobüsle aya seyahate çıkacağına şimdiden size senet verebilirim.,,

Parisli meslektaşımız yazdıklarını, bir kelime ilâve etmeden, aynen aldık. Bu bapta bir karar vermek salâhiyetini okuyucularımıza bırakıyoruz. Ancak:

— Böyle şey olamaz canım!.. Kararını vermeden evvel, radyo, televizyon vesaire gibi bugünün mucizelerini bir kere göz önüne getirmelerini ve ondan sonra bir karar vermelerini dileyeceğiz..

Pariste Kış Saati

Paris, 20 (A.A.) — İlkteşrin gece yarısından itibaren kış saatinin tatbikine başlanacaktır.

ŞEHREMİNİ HALKEVİNDE TOPLANTI

Şehremini Halkevindfen:

Ankara, dil, tarih, coğrafya fakültesinden Muine Atasayan Topkapı ve Şehremini çevresinde oturan Türk aileleri üzerinde antropomettik tetkikat yapmak üzere 21/9/1938 Çarşamba günü saat 14 te evimiz salonunda bir toplantı yapılacağı ilân olunur.

Zührevî ve cilt hastalıkları

Dr. Hayri Ömer

Öğleden sonra Beyoğlu Ağacami karşısında No. 33 Telefon 41358

Hitler - Çemberlayn mülâkatı bugün yapılıyor

(Baş tarafı 1 incide)

Südetlerden Kaçan Kaçana

Hohenberg, 2 0(A.A.) — Alman Çek hududunun kapalı olmasına rağmen Südet Almanlarınnı ilticası devam etmektedir.

İltica edenlerin ekserisi silâh altına çağrılanlardır ve üzerlerinde Prağ hükûmeti tarafından gönderilen seferberlik emirleri vardır.

Çekler Ekalliyetleri Memnun Etmemiş

Londra, 20 (A.A.- — Gazeteler, harbin uzaklaşmakta olmasını görmekten mütevellid memnuniyetlerini ifade ediyorlar. Ancak, pek ender olarak sulhün bu kadar az bir heyecanla karşılanmış olduğunu da tebarüz ettiriyorlar.

Times gazetesi, Çekoslovakyanın şimdiye kadar asla ekalliyetleri memnun etmeği düşünmemiş olduğunu hatırlattıktan sonra, Çekoslovakyanın yine hudutların tashihinden sonra, İsviçreden, Hollandadan Belçikadan, Danimarkadan daha fazla nüfuslu bir devlet olarak kalacağını ilâve etmektedir.

Yine bu gazete diyor ki:

Eğer sulh muahedeleri umumun muvaffakiyetiyle tadil edilirse, sulh yolu ile muahedelerde zarurî olan değişikleri yapmak prensibi kuvvet bulur. Medeniyetin inkişafı da işte buna bağlıdır.

Manchester Guardian gazetesi sulhun pek pahalıya elde edildiğini yazıyor.

Daily ekspres, İngilterenin Çekoslovakyayı garanti etmesini şiddetle itiraz ediyor.

Bernde İktısadî Tedbirler

Bern, 20 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, federal meclisi her ihtimale karşı memleketin iaşesini temin etmek için bazı iptidaî maddelerin ihracını ruhsatiyeye tâbi tutmuştur.

Süratle Bir Karar Verilmesi İsteniyor

Berlin, 20 (A.A.) — "Deutsch Allgomeine Zeitung„ gazetesi yazıyor:

Eğer icap ederse Almanya, Südetlere Hitlerin vaadettiği yardımda bulunacaktır. Binaenaleyh, Çamberlaynın tavassutunu muvaffak olabilmesi için süratle bir karar verilmesi lâzımdır.

Polonya Hududu Kapatıldı

Katovice, 20 (A.A.) — Çekoslovak hükûmeti, Polonya ile hududu kapamış ve hudut üzerinde münakalâtı menetmiştir.

Vaşington, 20 (A.A.) — Ruzvelt, Fransız umumî mesai konfederasyonu genel sekreteri Jouhau'yu kabul etmiştir.

Jouhau, Ruzveltin nezdinden sonra yaptığı beyanatta demiştir ki:

"— Reisicumhur Ruzvelt sulh davasına yardım etmeğe âmadedir. Ancak, diğer demokrat devletler bu davaya ne derecede müzaharet edebileceklerini tasrih etmeden bir şey yapmak imkânını göremiyor.

Jouhau, İngiliz mesaî millî meclisi konseyi tarafından bir konferans akdi için yapılan teklifi nasıl karşıladığı sualine cevaben de, bu konferansa iştirake taraftar olduğunu söylemiştir.

Ukranya Partileri; Müzakereleri Kestiler/...

Uzhorod, 20 (A.A.) — D. N. B.

Alınan haberlere göre, Ukranya partileri, Prağ hükûmetiyle yaptıkları müzakerelerin bir netice vermediğini görerek bu müzakerleri kesmişlerdir.

Bu partiler beyannameler dağıtarak plebisit istiyorlar. Jandarma, halk arasında araştırmalar ve tevkifler yapmıştır. Cenubî Karpatta hâdiseler çıkmıştır. Halk, silâhlı mukavemet tertip etmektedir.

POLONYA MATBUATININ YAZDIKLARI

Varşova, 20 (A.A.) — Polanya matbuatı, Çekoslovakya meselesinde Avrupa efkârı umumisinde hâsıl olan değişiklikleri tebarüz ettirmektedir.

Kurjer Poramny diyor ki:

Hâdiseler, birbirini o kadar süratle takip ediyor ki, Prağ hükûmeti garp efkârı umumisinde hasıl olan değişikliğin farkına varamıyor. Artık plebisit bile eskimiştir. İngiltere ve Fransa hükûmetlerinin hattı hareketini şöyle hülâsa edebiliriz:

Bugünkü statükonun idamesine imkân yokur. Harpsiz bir sureti hal bulmak zarurîdir.

Filhakika, İngiltere ve Fransa bir harbe sürüklenmek istemiyor. Çekoslovakyanın infiradı artık bir emri vakidir.

Muhafazakâr «Czas» gazetesi, diyor ki:

Çekoslovakyadaki ekalliyetler meselesinde yeni bir fasıl açılmıştır. Diğer bütün ekalliyetler ve bilhassa Polonyalılar, Almanlara verilen haklardan istifade edeceklerdir.

Polonyalıların kendi mukadderatlarına kendilerinin sahip olmasına bütün Polonya milleti müzahirdir.

ÇEKLER YENİ MÜŞKÜLÂT İHTİMALLERİNİ TEESSÜRLE KARŞILIYORLAR

Prağ, 20 (A.A.) — Dün Reisicümhura tevdi olunan Fransız — İngiliz anlaşması metni hakkında henüz tasrihatta bulunulmuyor.

Bununla beraber mesul mahafil, Çekoslovakyanın maruz bulunduğu bugünkü şartlar karşısında pek acı olmakla beraber yüksek ruhluluk göstermektedir.

Bilhassa, Çekoslovak hükûmetinin kendi topraklarında asayişi tamamiyle temin etmiş bulunduğu bir anda yeni müşkülâtın baş gösterilmesi ihtimalleri ni teessürle karşılamaktadır.

SÜDETLER VERGİ VERMİYORLARI

Prag, 20 (A.A.) — Südet Almanları, hükûmeti protesto için vergi grevi ilân etmişlerdir.

İNTRANSİGENT GAZETESİNİN BİR HABERİ

Paris, 20 (A.A.) — İntransigent gazetesi, bir İngiliz devlet adamının beyanatına atfen verdiği bir haberde, Lord Runciman'ın da Südetler mıntakasının Almanyaya ilhakını terviç etmiş olduğunu ve bu tavsiyenin İngiliz kabinesinin nihaî kararında müessir olduğunu yazmaktadır.

Yine bu gazeteye göre, İngiliz teklifi, yeni Çekoslovakya hudutlarının İngiltere, Fransa, İtalya ve mücavir memleketlerin garantisi altına konulmasını derpiş etmektedir.

PRAGDA NAZIRLAR TOPLANTISI

Prag, 20 (A.A.) — Nazırların dün akşam Reisicümhur Benes'in riyaseti altında yaptıkları oplantı gece yarısından sonra saat 1 de bitmiştir.

Henüz hiç bir tebliğ neşredilmemiştir. Nazırlar bu sabah tekrar Benes'in riyaseti altında toplanmışlardır.

ÇEKLER PLÂNI KABUL EDECEK Mİ?

Prag, 20 (A.A.) — «Pragor Tageblat», iyi bir menbadan aldığı habere istinaden, Çekosolvak hükûmetinin Fransız — İngiliz plânını Prag, Paris ve Londra hükûmetleri arasında ileride yapılacak müzakerata esas olarak kabul etmek niyetinde olduğunu yazıyor.

CİEZİN MINTAKASININ POLONYAYA İLTİHAKI İSTENİYOR

Varşova, 20 (A.A.) — Pat Ajansının bildirldiğine göre, Katovice'de beş bin nümayişçi bir meting yaparak Çekoslovakyadaki Polonyalıların bulunduğu Ciezin mıntakasının Polonya ya ilhakını istemişlerdir.

FRANSIZ GAZETELERİ NE DİYOR?

Paris, 20 (A.A.) — «Journal» gazetesi Çekoslovakya meselesi hakkında şunu yazıyor:

İngiltere bizzat kendiliğinden hakemliği ele aldı. Binaenaleyh yeniden çizilmeğe hazırlanan yeni hudutları da tekeffül etmesi icabeder. Bu tertip mazinin hatalarını düzeliyor ve bizi yeni bir harp felâketinden kurtarıyor.

«Petit Pariziyen»:

Nazırlarımız Londra toplantısında bugünkü şartlara en uygun ve en elverişli neticelerle döndüler. Harbin mevzuu bahsolduğu çok ağır mesuliyetli bu işte en büyük kayguları sulhün muhafazası, memleketin emniyeti ve Çekoslovakyanın menfaatleri olmuştur.

«Oeuvre»:

Öyle zannediyoruz ki Prağın cevabı katî mahiyette olmıyacaktır.

Prag hükûmeti hiç değilse bir kaç gün için vakit kazanmak istiyor. Tâ ki, Fransız — İngiliz anlaşmasının dün yada yapacağı tesirlerin kıymetini ölçüsünü ve bilhassa, bütün demokrat memleketlere yapılacağı üzere, millet mümessillerile istişarelerde bulunsun. Binaenalyeh Çekosolvak parlamentosunun içtimaa davet olunması ve Çekoslovak meselesinin halilni tetkik etmek üzere Prağda İngiltere, Fransa, Almanya ve Çekoslovakya arasında bir konferans yapılmasının teklifi muhtemeldir.

«Populaire»:

Londra anlaşmalarının neticeleri gerek Avrupa, gerek Fransa için çok şumüllü olacaktır. İhtimal ki harp bertaraf edilmiştir. Fakat öyle kötü şerait alında bertaraf edilmiştir ki, sulh uğrunda mücadele etmekten hiç bir an geri kalmamış olan bizler bile bu harbin önüne geçilmiş olmasından dolayı sevinemiyoruz.

İNGİLİZ BAŞVEKİLİ NETİCEYİ AMERİKALILARA BİLDİRDİ

Londra, 20 (A.A.) — Başvekil Çemberlayn, Amerika büyük elçisini kabul ederek Londra kabinesinin müzakerelerinin neticesini kendisine bildirmiştir.

Çek hudutlarına taarruz edildi!..

Prağ, 20 (A.A.) — Çeteka Ajansı tebliğ ediyor:

Dün gece Almanyadan gelen silâhlı çeteler Çekoslovak hudutlarına taarruz etmişlerdir. Çeteler evvelâ gümrüğe sonra postaya saldırmışlar, nihayet nahiye binasını işgal etmeğe teşebbüs etmişlerdir.

Çekler bir zırhlı otomobilin himayesinde hareket eden bir jandarma müfrezesi, bir bölük asker ve polis kuvvetleriyle muharebeye iştirak etmişlerdir. Askerlerden ve maliye memurlarından 6 kişi yaralanmıştır.

Mütecavizlerden de birkaç kişi yaralanmış ise de yaralılar Alman arazisine nakledilmişlerdir.

Mütecavizlerin Südet Alman lejyonuna mensup oldukları anlaşılmıştır. Hali hazırda nahiyede sükûnet hüküm sürmektedir. Jandarma takviye kıtaatiyle askerî müfrezeler siperler kazmışlardır. Ayni gece zarfında dördüncü bir taarruz daha vukubulmuştur. Marchendorf mıntakasında Kleineaupa gümrük binasına ateş verilmiştir.

Alman arazisinden iki kere taarruza kalkılmıştır. Saat 3,30 da başlıyan ilk taarruz takriben bir saat sürmüştür.

Saat 4 te ikinci bir taarruz daha vukubulmuştur. Bu taarruzlar da Alman lejyonu tarafından tertip edilmiştir. İki Çek maliye memuru yaralanmıştır. Şehirde şimdi sükûnet hüküm sürmektedir.

17 HUDUT MUHAFIZI YARALI!...

Berlin, 20 (A.A.) — D. N. B. Ajansı, Alman — Cek hududunda iki hâdise olduğu bildirilmektedir.

Saat üçte Sidenberg civarında Almanyaya iltica etmek istiyen bir grupu takip ederek Almant opraklarına giren bir Çek jandarma müfrezesiyle Alman hudut muhafızları arasında bir müsademe olmuş ve 17 Alman hudut muhafızı yaralanmıştır.

Saat 4,30 da Schmiedeberg'de Çek kuvvetleriyle üniformalı ve silâhlı Südet askerleri arasında cereyan eden bir müsademeden sonra, Alman topraklarına iltica eden bu Südetler arkasından ve Alman toprakları istikametinde mitralyöz ateşi açılmıştır.

Cumhuriyetciler ağır zayiata uğramışlaı

—o—

Franko karargâhının tebliği

Salamanka, 20 (A.A.) — Franko karargâsının tebliği:

Endülüs cephesinde, düşmanın Villanueva ve Villadelrio mıntakalarında müteaddit taarruzlarını püskürttük. Düşman ağır zayiata uğramıştır.

Teuel cephesinde de, düşmanın Sarrpon tepelerine karşı yaptığı hücumlar da tardedilmiştir.

Ebre cephesinde, düşmanın mühim birçok mevzilerini ele geçirdik ve ağır zayiat verdirdik.

—o—

1 inci Alman ordusunun Sonbahar manevrası

—o—

Şarkî Prusyada harekâta başlandı

Königsberg, 20 (A.A.) — Birinci Alman ordusunun sonbahar manevraları şarkî Prusyada kâin Angerap, Goldap ve Treuburg mıntakalarında başlamıştır.

Manevralarda, kara ordusu kumandanı General Brauuchtsch ile birlikte İtalyan, Macar, İspanyol, İsveç, İsviçre, Türk, Bulgar, Yunan, Danimarkalı, Finlandiyalı, Estonyalı, Norveçli ve Hollandalı birçok subaylar da hazır bulunmaktadır.

Baş ağrısı, Diş ağrısı

ve bütün ıstırabları teskin eden

GRİPİN

Bilhassa bunlara karşı müessirdir.

İş başında, seyahatte, evde her zaman yanınızda bir kaşe

GRİPİN

Bulundurmayı unutmayınız

Kalbi bozmaz, mideyi ve böbrekleri yormaz. İcabında günde 3 kaşe alınabilir. İsmine dikkat, taklidlerinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

İstanbul Üniversitesi rektörlüğünden:

Üniversitede Hukuk Fakültesinde Devletler Hukuku, Deniz ve Kara Ticareti, İktısat Fakültesinde İşletme İktısadı, Edebiyat Fakültesinde Arap Fars Filolojisi ve İlk zamanlar tarihi Doçentlikleri açıktır. Talimatnamesi mucibince 17 İlkteşrin 1938 Perşembe günü saat 10 da imtihanları yapılacağından isteklilerin şimdiden Rektörlüğe baş vurmaları.

«6573»

Istanbul Belediye İlânları

1 — 21 Eylül 1938 tarihinden itibaren Karaman etine toptan 35, perâkende 40, Dağlıç etine toptan 37 ve perâkende 42 kuruş âzamî fiyat tayin edilmiştir.

2 — Kıvırcık eti için tayin edilmiş olan toptan ve perâkende âzamî fiatlar 21 eylül 1938 tarihinden itibaren kaldırılmıştır.

3 — Keyfiyet alâkadarlarca bilinmek üzere ilân olunur.

(B.) (6685)

★

Beyoğlu hastanesine lüzumu olan ve hepsine 2225 lira bedel tahmin edilen 90 kalem ilâç açık eksiltmeye konulmuştur. Listesiyle şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve 166 lira 88 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 6 - 10 - 938 perşembe günü saat 14 buçukta Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (İ.) (6684)

★

Karaağaç müessesatı için lüzumu olan ve hepsine 816 lira 50 kuruş bedel tahmin edilen 23 kalem donanma elektrik malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur. Listesiyle şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir.

İstekliler 2490 numaralı kanununda yazılı vesika ve 61 lira 24 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 26 - 9 - 938 pazartesi günü saat 14 buçukta daimî encümeninde bulunmalıdırlar.

(6256)

Gümrük muhafaza genel komuianlığı Istanbul satınalma başkanlığından:

1 — Maa şapka 24 takım sivil elbise ile bir paltonun 7 - 10 - 938 cuma günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 736 liradır. İlk teminatı 56 liradır.

3 — Şartname evsafları komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalariyle birlikte Galata eski İthalât gümrüğündeki komisyona gelmeleri. (6652)

Konservatuvar Yatı kısmı direktörlüğünden:

Konservatuvar yatı kısmına busene için talebe alınacaktır. Okul yatılı ve meccanîdir. "Musiki ve orta tahsil öğretilir.„ Müracaat edeceklerin ilk mektep mezunu bulunması lâzımdır. Diğer şeraiti öğrenmek için Pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat dokuzdan on iki ye kadar Beşiktaş Kılınçalide okul Müdürlüğüne baş vurmaları.

(6651)

Istanbul İnhisarlar Ilânları

Cinsi	Miktarı	Muhammen be. Beheri L. K. S.	tutarı L. Kr.	Muvakkat T. teminatı L. Kr.	Eksiltmenin şekli	saati
Kuru ot	25 000 kilo	2.18	515	40.88	Açık eks.	15.15
Kırmızı çizgili kanaviçe	90.000 metre	9.25	8325	624.38	kapalı zarf.	16

I — Şartnamesi mucibince satın alınacak 25 000 kilo kuru ot açık eksiltmeye şartname ve nümunesi mucibince alınacak 90.000 metre kırmızı çizgili kanaviçe kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 3 - X - 938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta lezazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabileceği gibi kanaviçe nümunesi de görülebilir.

V — Açık eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin % 7.5 güvenme paralariyle birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatte komisyona gelemeleri, ve kapalı zarf eksiltmesine iştirak etmek istiyenlerin de mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7.5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları eksiltme günü en geç saat 15.30 a kadar adı geçen alım komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (6579)

Sahibi: Ahmet Cemalettin ŞARAÇOĞLU
Neşriyat müdürü: Macit ÇETİN Basıldığı yer: Matbaa Ebüzziya

Matbuat cemiyetinin toplantısına davet

İstanbul Basın Kurumundan:

İstanbul Basın Kurumu fevkalâde kongresi, hazırlanmakta olan Basın bir liği kanunu nizamname projesinin müzakeresini ikmal etmek üzere son defa olarak 22 Eylül 1938 Perşembe günü saat 13,30 da toplanacaktır. Arkadaşların o saatte behemehal Kurum merkezinde buulnmalarını rica ederiz.

Beşiktaş İcra Dairesinden:

Bir borcun temini istifası zımnında mahcuz ve satılmasına karar verilen ayaklı bir adet Singer dikiş makinesi 4 - 10 - 938 salı günü saat 10 dan 12 ye kadar Beyoğlu İstiklâl caddesinde Singer kumpanyasının 349 numaralı satış şubesinde açık arttırmaya çıkarılacağı ve muhammen kıymetinin % 75 ini bulmadığı takdirde 6 - 10 - 938 perşembe günü 10 dan 12 ye kadar ikinci arttırması yapılacağı ilân olunur.

(10347)

Sultanahmet 5 inci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Galatada Nordiştern hanında 11/12 numaralı yazıhanede mukim iken ölümü üzerine terekesine mahkememizce elkonmuş olan Mühendis İbrahim Etem Ergörenin mezkûr yazıhanede bulunan ve yazı masası, koltuk, kanape, gibi eşya ile kaynak için elektro çubuklarından ibaret eşyanın açık arttırma ile mahallinde 23 - 9 - 938 tarihine müsadif cuma günü saat 14 de satılacağı ilân olunur. (10356)

Bir tavzih

Beşiktaş J. Klübü Umumî Kâtipliğinden:

18/9/938 pazar günü yapılan yüzme müsabakaları programı Su sporları ajanlığınca tanzim edilmiş ve program aynen tatbik olunmuştur. Müsabakalar tam bir intizam ve mükemmeliyette cereyan etmiştir.

Bu müsabakalar Beşiktaş Jimnastik klübü yüzme havuzunda yapılmıştır. (Şeref sahasında, Şeref havuzunda, Ortaköy Şeref stadında) yüzme müsabakaları yapıldığı yolundaki neşriyat hakikate uygun değildir. Klübümüzün bu namda stadı ve havuzu yoktur. Tekzip olunur.

İstanbul Asliye 1 inci Ticaret Mahkemesinden:

İstanbul hazinei maliye muhakemat müdürlüğü tarafından İstanbulda Anadolu hanında 3 üncü kat 8 numaralı yazıhanede mukim Mehmet Tevfik aleyhine mahkememizin 935/795 numaralı dosyasiyle açtığı alacak davası 16/6/937 tarihinde kabili temyiz olmak üzere sadir olan gıyabî hükmü havi 23/9/937 tarih ve 171 sayılı ilâm oturduğu yeri belliol mıyan Mehmet Tevfiğe tebliğ olunamadığından işbu ilâmın tebliği ile aleyhine yüksek vazifeli mahkemeye müracaat etmek için kendisine bir ay mühlet verilmiş ve ilâm sureti dahi mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğu hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 — 142 inci maddeleri mucibince ilân olunur. (795/935)

İstanbul Asliye 1 inci Ticaret mahkemesinden:

İstanbul Hazinei maliye muhakemat müdürlüğü tarafından Asmaaltında Papasoğlu han 17 numarada tüccardan Rafael Yako aleyhine mahkememizin 935/485 numaralı dosyasiyle açtığı alacak davası 7/3/938 tarihinde kabili temyiz olmak üzere sadir olan gıyabî hükmü havi 22/3/938 tarih ve 66 sayılı ilâm otorduğu yeri belli olmıyan Refael Yakoya tebliğ olunamadığından işbu ilâmın tebliği ile aleyhine yüksek vazifeli mahkemeye müracaat etmek için kendisine bir ay mühlet verilmiş ve ilâm sureti dahi mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğu hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 — 142 inci maddeleri mucibince ilân olunur. (935/485)

İstanbul Asliye Birinci Ticaret Mahkemesinden:

İstanbul maliye muhakemat müdürlüğü tarafından Bahçekapıda Cermanya han 27 numarada Mehmet Şükrü aleyhine 935/729 numaralı dosya ile açılan 10591 lira alacak davasında ikametgâhı belli olmıyan müddeialeyh ilânen yapılan tebliğata rağmen mahkemeye gelmemiş olduğundan hakkında gıyap kararı verilerek mahkemenin 24/10/938 pazartesi günü saat 14 de bırakıldığı ve müddeialeyhin belli gün ve saatte mahkemeye gelmesi lüzumu ilân olunur.

(935/729)

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık sikâyetlerini URİNAL ile geçiriniz.

URİNAL

Vücudde toplanan asid ürik ve eksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

Iktisat vekâleti iç ticaret umum müdürlüğünden:

Türkiyede yangın sigorta işlerile meşgul olmak üzere kanunî hükümler dairesinde tescil edilerek bugün faaliyet halinde bulunan Ahen ve Münih sigorta şirketi bu kere müracaatla şirketin Türkiye umumî vekili bulunan (Hans Weidemann ve Phocien Courtelly) kolektif şirketinin vekilliken çekildiğini ve yerine, Şirket namına ifa edeceği işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde müddei, müddeialeyh ve üçüncü şahıs sıfatiyle hazır bulunmak üzere; Dr. Hans Weidemann'ı tayin eylediğini bildirmiştir.

Keyfiyet sigorta şirketlerinin teftiş ve murakabesi hakkındaki 25 Haziran 1927 tarihli kanun hükümlerine muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Erkek, kadın ve çocuklar için TRENÇKOTLAR, RENKOTLAR ve VATERPROOFS MUŞAMBALARININ

Her cinste zengin koleksiyonlarını her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla Beyoğlunda BAKER mağazalarında bulursunuz

Emsali arasında en güzel ve şık Mobilyalar satan (Eski HAYDEN) Yeni

BAKER Mağazaları

Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve YATAK ODASI takımlarının zengin çeşidleri her yerden ucuz şartlar ve ucuz fiatlarla bulursunuz.

NASIRLAR İÇİN KATİ ÇARE

Beşir Kemal NASIR İLAÇ

ZAYİ — 9/9/1336 Vefa Lisesinin 8 inci sınıfından almış olduğum kayıt zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Mehmet Rifat oğlu
219 numaralı Sicil

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.

2 — İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası: Telefon: 22534

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için (HELMOBLÖ) kullanınız.

HELMOBLEU

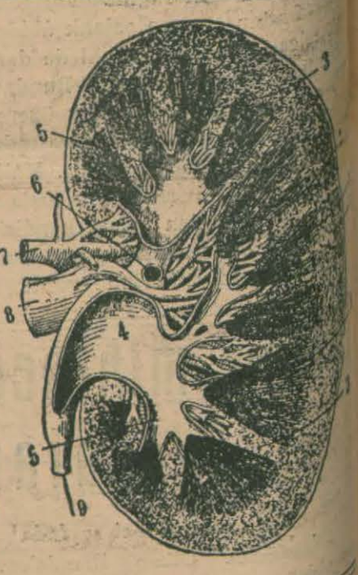

Böbreklerin çalışmak kudretini arttırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni Belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozmak, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. Her eczanede bulunur.

DİKKAT: HELMOBLÖ idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

SİHİRLİ KUTU

TÜRKİYE İŞ BANKASI